

2023. NOVEMBER

Tartalom

Az élelmiszeripar és kereskedelem nemzetbiztonsági szerepet tölt be	2
Dráma a boltokban, padlót fogott a kereskedelem	3
Öntsünk tiszta tejet a pohárba: miért, hogyan és mennyi javasolt belőle?.....	4
Elindult a Kamara "Tények/tévhitek - Állattenyésztés" tematikus aloldala	6
Nagy István: fontos megismertetni a gyermekekkel a tej élettani hatásait	7
Korszerű állattelepekkel az ágazat versenyképességért	8
Újra igazi túróból készülnek a Pöttyös Túró Rudik	9
Itt újranezhető a mobilGAZDA Agroinform webinarium – tudd meg, hogyan kell használni a mobilGAZDÁ-t!.....	9
A magyar kiskereskedelem drámája már az élelmiszeriparban is érződik.....	10
Ezeket mindenképpen tudni kell a tejről!.....	12
Döbbenetes jelenség a magyar élelmiszer-üzletekben	13
A kedvezményes hitelekbe kapaszkodnak a gazdák	14
Gabonafrász után jön a tejfrász Ukrajnából? Áh, dehogy!	15
Újra emelkedésnek indult a nyers tej ára – a vajé is megugrott.....	16
Megkezdődött az agrár-környezetgazdálkodási és ökológiai gazdálkodási támogatások előlegfizetése	17
Hatalmas gondokkal küzd a lengyel tejipar	18
KSH: Brutális visszaesés a beruházásokban, szinte minden területen óriásiak a mínuszok....	18
Ilyen van? Egyre olcsóbb ez az élelmiszer, de meddig örülhetünk neki?.....	20
Át kell értékelni a termelési és értékesítési folyamatokat	21
Látni sem akarják a francia termelők az ukrán cukrot az EU-ban	22
Nesze neked magyar tejipar: jövőre sem lélegezhet fel az ágazat	23
Élelmiszerboltokat minősített a Szupermenta	24
Tiltás a Sparnál: a boltlánc hallgatott a vásárlókra és leszámolt a sokat támadott édesítőszerrel Ausztriában.....	25
Melyek a leginkább gabona- és tejtermelő régiók az EU-ban?.....	26
Széleskörű ESG beruházási programot valósít meg a Nádudvari.....	27
Árcsökkenés után keresletnövekedésben reménykednek a tejtermelők.....	29

Az élelmiszeripar és kereskedelem nemzetbiztonsági szerepet tölt be

2023. november 7.

A jelenlegi, kihívásokkal teli időszakban a magyar élelmiszer- és feldolgozóipar, valamint kereskedelem nemcsak stratégiai ágazattá vált, hanem nemzetbiztonsági szerepet is betölt - mondta Nagy István agrárminiszter a 19. Európai Kereskedelem Napja rendezvényen kedden, Budapesten.

Kifejtette: a pandémia, a háború, az energiaválság rávilágított, milyen sérülékenyek valójában a globális kereskedelmi ellátási láncok. Ezért szükségessé vált a teljes értékesítési lánc újragondolása, átalakítása, új stratégia kialakítása. Egyre nagyobb szerepet kap a fenntarthatóság, a környezeti, ökológiai hatások csökkentése, miközben átalakulnak a vásárlói szokások - fogalmazott.

A változás az élelmiszeriparban a leginkább szembetűnő, az élelmiszervásárlásnál is a fenntarthatóság az egyik legfontosabb szempont, ugyanakkor a fogyasztók továbbra is árérzékenyek.

Hangsúlyozta: le kell számolni azzal a tévhitel, hogy a külföldi importárak hosszú távon olcsók maradnak. Csak addig maradnak azok, amíg felesleget vezetnek le, és ameddig a hazai konkurencia megszűnik - mutatott rá.

Nagy István szerint a magyar áruk megbízhatósága és minősége mellett a fenntarthatósági szempontok, illetve a rövid ellátási láncok is a belföldön előállított termékek mellett szólnak, ezeket a forgalmazóknak is előnyben kell részesíteniük. Megkerülhetetlen, hogy az infláció fokozatos csökkenésével párhuzamosan a kereskedelempolitika proaktív üzemmódra váltson - emelte ki.

A kormány célja a hazai élelmiszeripar fejlesztése - az import kiváltása hazai termékekkel, és a nemzetközi jelenlét, valamint az exportképesség erősítése - amelyre ebben az uniós finanszírozási ciklusban 750 milliárd forintot fordít.

Ezt a célt szolgálja az Élelmiszeripar Bajnokai Program, amely támogatja a közepes és nagyvállalatok beépülését az ellátási láncokba, amely által csökkenthető az import, és növelhető a magyar termékek kivitele.

Október végéig az élelmiszeripari beszállítók 300-500 millió forint vissza nem térítendő támogatást igényelhetek technológiaváltásra, összesen hatmilliárd forint értékben - ismertette a miniszter.

Eppel János, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének (VOSZ) elnöke arról beszélt, hogy rendkívüli kihívást jelentett a gazdaság és a kereskedelem szektor számára a 2023-as év.

Az idén fennállásának 35. évfordulóját ünneplő szervezet tavasszal elfogadott ötéves stratégiájában a vállalkozói szektor érdekképviselte mellett aktívabb, támogatói szerepre törekszik. Ezt szolgálja a cégek adminisztratív terheit könnyítő VOSZport szofvter elindítása, valamint energiahatékonysági és ESG (Environmental - környezeti; Social - társadalmi; Governance - irányítási) -tanácsadás - emelte ki.

Krisán László, a KAVOSZ Zrt. vezérigazgatója elmondta: az Európai Unióban a kereskedelmi szektorban 26 millióan dolgoznak, Magyarországon mintegy félmillióan. A kereskedelem az uniós GDP 8 százalékát teszi ki átlagosan, míg Magyarországon nagyobb súlyt, 11-12 százalékot képvisel. A szektor a legnagyobb adó-, járulék- és áfa-befizető.

2022-ben a teljes kiskereskedelmi forgalom - az online és csomagküldő szolgáltatásokkal együtt - 17 ezer milliárd forint volt, amely az idén várhatóan visszaesik. A fogyasztási adókra épülő gazdaságstratégiai rendszer, mint a magyar, azzal a veszéllyel jár, hogy ha csökken a fogyasztás, akkor jelentősen csökkennek az államháztartás bevételei - fűzte hozzá. Megjegyezte, hogy az októberi adatok a korábbiaknál kedvezőbben alakulhatnak.

A kereskedelmi szektor előtt álló kihívások között említette a feszes munkaerőpiacot, amely automatizációval és robotizációval enyhíthető, valamint a mesterséges intelligencia térnyerését, a változó fogyasztói szokásokat és a szabályozói környezet változását.

Példaként az Európai Unió ESG irányelveinek gyakorlatba ültetését hozta, amely a multinacionális cégek beszállítói számára a jogszabályok életbe lépése előtt már piaci kényszer lesz. Elmondta, hogy a KAVOSZ, a VOSZ és az MKIK támogatásával igyekszik segíteni a cégeket az új fenntarthatósági kritériumok kidolgozásában.

A jövő évi minimálbérrel összefüggésben jelezte, hogy a cégvezetők átlagosan 10 százalékos béremeléssel kalkulálnak 2024-re.

Az ünnepségen átadták a Klauzál Gábor elismerő oklevelet és a Magyar Kereskedelemért Nagydíj kitüntetések.

Forrás: www.kormany.hu

Dráma a boltokban, padlót fogott a kereskedelem

2023. november 8.

A rekorder magyar infláció miatt a fizetések értéke zsinórban tíz hónapja csökkent és a tavalyi választási évben a lakosságra szórt pénzek is elfogyhattak. Ennek fényében nem meglepő, hogy nagymértékben csökkent a boltok forgalma, zsugorodott a kiskereskedelem – a KSH legfrissebb adatai szerint szeptemberben 7,8 százalékkal, ha a naptárhatást levesszük, akkor pedig 7,3 százalékkal lépett vissza.

„A választási év hiperturbulenciát okozott, felfűtötte a gazdaságot, feltolta a GDP-t, növelte a kiskereskedelmi szektort, most pedig van egy kijózanodás” – jelezte lapunknak korábban Szilágyi Gábor, a magyarországi Media Markt ügyvezetője.

A hazai piacvezető műszaki kiskereskedelmi lánc vezetője szerint idén még negatív marad a kép, a jövő évtől viszont normalizálódik a gazdasági helyzet, elkezdődhet helyreállni a kiskereskedelem. A KSH legfrissebb, szeptemberre vonatkozó adatai szerint is kijózanító a kiskereskedelem helyzete.

Egy év alatt 7,8 százalékkal csökkent a kiskereskedelmi forgalom.

Ha a naptárhatást is lehámozzuk az adatról, akkor pedig 7,3 százalékos zsugorodást látunk, amely alulmúlta az elemzők várakozásait is. Az adat nem meglepő, ha a még mindig uniós rekorder hazai inflációra és a zsinórban 10 hónapja csökkenő reálbérekre nézünk. A kormányzat szerint a reálkeresetekben már megtörtént a fordulat, a következő adatközlésnél itt már emelkedést láthatunk.

Ugyanakkor a Media Markt vezére lapunk kérdésére elmondta, hogy a boltokban még nem érződik ez a fordulat, illetve hogy a fizetésemelések is jellemzően januárban történnek.

Így alakultak a kiskereskedelem számai

A szezonális és naptárhatással kiigazított adatok szerint a kiskereskedelmi forgalom volumene lényegében változatlan maradt az előző hónaphoz képest. A következőképp csökkent az értékesítés volumene:

- az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletekben 2,3 százalékkal,
- a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 7,5,
- az üzemanyag-kiskereskedelemben 19,9 százalékkal zsugorodott.

2023. január–szeptemberben a forgalom volumene – szintén naptárhatástól megtisztított adatok szerint – 9,3 százalékkal kisebb volt az előző év azonos időszakánál. Az eladások volumene a gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszerüzletekben 6,6 százalékkal nőtt. A többi szegmensben azonban visszaesést láthatunk: a könyv-, számítástechnika-, egyébiparcikk-üzletekben 5,9, az iparcikk jellegű vegyes üzletekben 14, a használtcikk- és a bútor-, műszakicikk-üzletekben 16-16, a textil-, ruházati és lábbeliüzletekben 19 százalékkal kisebb lett az eladások volumene. Az

árucikkek széles körére kiterjedő, a kiskereskedelmi forgalomból 7,6 százalékkal részesedő csomagküldő- és internetes kiskereskedelem volumene lényegében nem változott.

Az üzemanyagtöltő állomások forgalmának volumene 19,9 százalékkal elmaradt az előző év azonos havitól.

A KSH adatközléséből kiderül, hogy szeptemberben az országos kiskereskedelem forgalma folyó áron 1530 milliárd forintot ért el. Ennek 48 százaléka az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletekben, 34 százaléka a nem élelmiszer-kiskereskedelemben, 18 százaléka az üzemanyagtöltő állomások üzemanyag-forgalmában keletkezett. Ha januártól nézzük az adatokat, akkor szeptemberig a kiskereskedelmi forgalom volumene 9,3 százalékkal lett kisebb. Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelemben 6,1, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 7,3, az üzemanyag-kiskereskedelemben 21,1 százalékkal visszaesett az értékesítés volumene.

Ami a mai adatban kedvezőtlen, az az, hogy havi alapon stagnált a forgalom, azaz az érdemi növekedés még mindig nem tudott beindulni, az infláció lassulása egyelőre csak a stagnáláshoz volt elegendő – világított rá az Indexnek Regös Gábor. A Makronóm Intézet vezető elemzője szerint a kedvezőtlen gazdasági teljesítmény továbbra is az alacsony belső kereslethez kötődik. A belső kereslet visszatéréséhez szükséges a háztartások jövedelmi helyzetének jelentős javulása, ami a januári béremelésekkel érkezhethet el, azaz a kiskereskedelmi forgalom is ekkortól (legkedvezőbb esetben decembertől) kezdhet bővülni éves alapon. A növekedéshez szükséges ugyanakkor az üzemanyagár-sapka okozta magas bázis kifutása is – ez szintén decemberre, illetve januárra tehető.

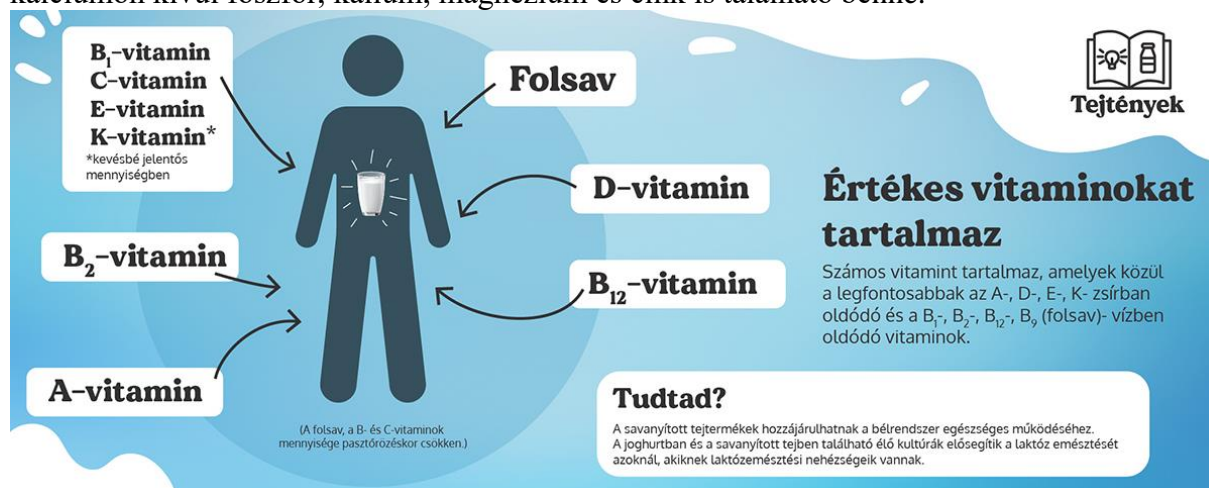
Forrás: www.index.hu

Öntsünk tiszta tejet a pohárba: miért, hogyan és mennyi javasolt belőle?

2023. november 8.

A tej, vagyis a tehéntej fogyasztása nem újkeletű a táplálkozásunkban. Már egészen kis kortól kezdve az egyik alapvető élelmiszerünk, ami sokféle formában, ízesítéssel élvezhető. Na, de miért, hogyan és mennyit javasolt inni belőle?

A tejet nemcsak fehérjetartalma, de vitamin- és ásványianyag-tartalma miatt is isszuk, vagy esszük, ha éppenséggel valamilyen ételhez használjuk fel. A tej fehérjeit alkotó tejsavó- és kazeinfehérjék segíthetnek az izomtömeg fenntartásában és növelésében, ami mind a szabadidő-sportolók, mind a versenyzők számára hasznos. Vitaminok közül a tej A-, B-, D-, E-K-vitamin- és folsavtartalma emelhető ki, az ásványi anyagok közül a sokat emlegetett kalciumon kívül foszfor, kálium, magnézium és cink is található benne.

A tej rengeteg vitamint és ásványi anyagot tartalmaz /Grafika: Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

A tej gyorsan felszívódó szénhidrátokat is tartalmaz. A tejcukrot (laktóz) a tej legfontosabb szénhidrátját, glükóz és galaktóz alkotja. A tej általuk gyors energiaforrást is jelent, akár két főétkezés között is. A laktáz a könnyen, jól emészthető tejszírokkal és a D-vitaminnal, foszforral együtt egy olyan közeget biztosít, ami támogatja a tejben található kalcium felszívódását és hasznosulását. A tej és a tejtermékek (különösen a túró és a sajtok) rendszeres fogyasztása emiatt is fontos, hiszen a bennük található kalcium szerepet játszik a csontok, fogak építésében, fejlődésében, emellett a fogszuvasodás és a csontritkulás megelőzésében és kezelésében is.

A tejfogyasztás további előnyei

A rendszeres tejfogyasztás az immunrendszer működését is segíti, részt vesz számos betegség kockázatának csökkentésében, többek között a szív- és érrendszeri, a vastagbél daganatos betegségei, a magasvérnyomás-betegség is ide sorolható. Ritkábban említett tény, hogy a tehéntejben található kolin egy olyan vízben oldható, vitamin jellegű, de a szervezet által is előállított, szerves vegyület, amelynek rendszeres fogyasztása a memória javításában és a kognitív funkciók támogatásában vesz részt.

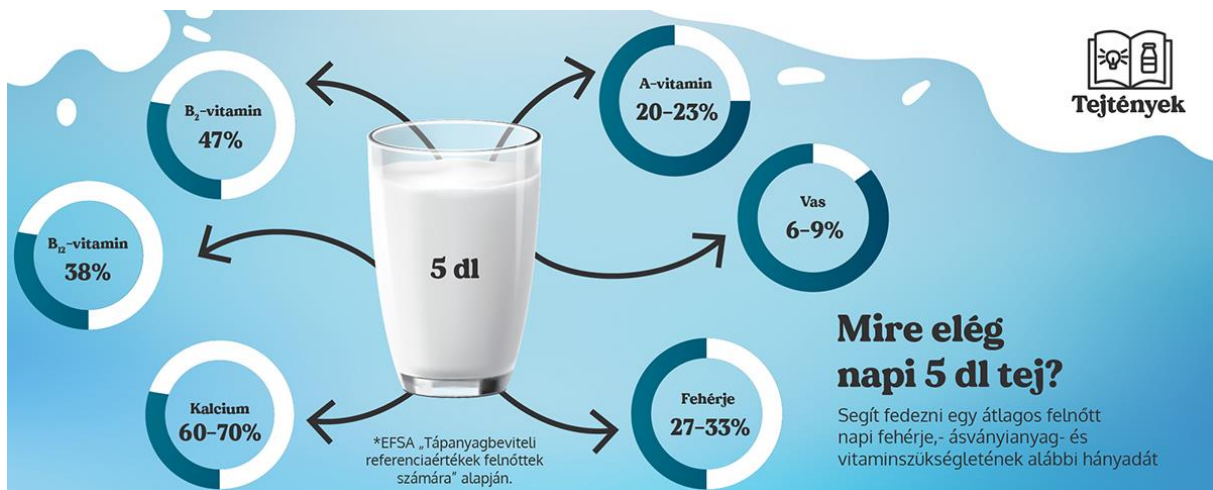
Miért, hogyan és mennyi javasolt belőle? /Grafika: Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Mennyi tejet igyunk és hogyan?

A magyar táplálkozási ajánlás, az OKOSTÁNYÉR® szerint a gyermekeknek naponta 3 adag, a felnőtteknek naponta fél liter tej vagy ennek megfelelő kalciumtartalmú tejtermék javasolt. Hogyan áll ez össze?

1 adag az a gyerek esetében 2 dl tejet, joghurtot/kefirt vagy 3 dkg túrót, vagy 3 dkg sajtot jelent. Az 5 dl, ami 600 mg kalciumot jelent, vegyesen elfogyasztható tej, tejes ital és a különféle tejtermékek (pl. kefir, joghurt, sajt, túró, tejföl, tejszín) formájában is. 1 dl tej kalciumtartalmának (kb. 120 mg) 2-3 dkg sajt (2-3 szelet), vagy 15 dkg felzsíros tehéntúró (1 teniszlabdányi) vagy 1 dl joghurt, kefir feleltethető meg.

A tejet önmagában vagy ízesítve italként (például kakaó, tejeskávé, tejjel ízesített tea), vagy müzlifélék, granolák, tejes turmixok alkotójaként is élvezhetjük. Emellett levesek, krémlevesek, főzelékek, mártások alkotójaként is felhasználhatjuk, s akkor még nem is említettük a különféle tej alapú desszerteket (pl. a mákos gubát, a pudingot, a palacsintát...).

Erre elég napi 5 dl tej /Grafika: Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

A tejfehérjére allergiások számára a tej és a tejtermékek semmilyen formában, mennyiségben nem javasoltak. Ők dietetikussal tudják egyeztetni, hogyan pótolható a kiesett tápanyagmennyiség (elsősorban a kalcium) az étrendben. Azoknak, akiknek a szervezete egyáltalán nem termel vagy nem elegendő mennyiségű tejcukrot bontó enzimet (laktázt), a laktózmentes tej és tejtermékek széles választéka áll a rendelkezésére, vagy pedig az alkalmi tej-, tejtermékfogyasztás esetén a laktáz enzimet tartalmazó rágótabletták, kapszulák, cseppek alkalmazása.

A lényeg, ahogy a táplálkozás többi területén is, a mértékletesség, változatosság. Mindenki a saját egyéni egészségügyi állapota, életmódja, fizikai aktivitása, ízlése szerint tudja ezt alakítani. Szükség esetén kérjük dietetikus segítségét az étrend egyéni igényeknek, szükségleteknek megfelelő összeállításában!

Cikkünk mellett még több érdekes tejtényről olvashatnak a www.tejsziv.hu/tejtények oldalon!

Forrás: www.mindmegette.hu

Elindult a Kamara "Tények/tévhitek - Állattenyésztés" tematikus aloldala

2023. november 9.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a mezőgazdasági termelés és az élelmiszer-előállítás területén kiemelt feladatának tekinti a tagjai, a közvélemény és a döntéshozók minél szélesebb körű, hiteles forrásból származó információkon alapuló tájékoztatását, az állattenyésztési ágazat körüli viták kiegyensúlyozottságának megteremtését, valamint az állattenyésztési ágazatban tevékenykedő gazdálkodók megbecsülésének helyreállítását, ezért egy újabb, "Tények/Tévhitek - Állattenyésztés" című aloldallal bővítette honlapját. A most elindított tematikus aloldal célja, hogy az állattenyésztéshez, állattartáshoz és az állattermék-előállításához kapcsolódó cikkeken, videókon, kiadványokon és információs kártyákon keresztül mutassa be az állattenyésztési ágazat valódi helyét, szerepét a gazdaságban, a társadalomban és a bioszférában, ezáltal is hozzájárulva az ágazatot övező polarizáció megszüntetéséhez.

A folyamatosan bővülő tartalmú tematikus aloldalunkon az "European Livestock Voice", azaz az Európai Állattenyésztés Hangja elnevezésű csoport, valamint egyéb, hasonló gondolkodású hazai és nemzetközi szervezetek, valamint az ENSZ Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Világszervezete, a FAO által közzétett anyagok érhetőek el magyar nyelven.

Az aloldalon megjelentetett, az állattenyésztéshez, állattartáshoz és az állattermék-előállításához kapcsolódó cikkek, videók, kiadványok és információs kártyák segítségével igyekszünk minél hatékonyabban eloszlatni az egyes alkalmazott állattenyésztési

gyakorlatokkal, az állatgyógyászati készítmények – különös tekintettel az antibiotikumok – és a takarmány-adalékanyagok használatához kötődő esetleges állat- és humánegészségügyi kockázatokkal, valamint az állatok szállításával és vágásával kapcsolatos tévhiteket. Bemutatjuk továbbá az állattenyésztési ágazat erőforrás-felhasználásával, az egyes növényi alapú imitátum termékekkel, valamint a laboratóriumban előállított tenyésztett "élelmiszerekkel" kapcsolatos legfrissebb, tudományos környezeti és humánegészségügyi tanulmányok eredményeit.

A tematikus aloldalunkon annak indulásakor 16 kiadványt, 6 különböző kategóriában – állattenyésztés, állategészségügy, állatjóllét, takarmányozás, környezetvédelem, élelmezés- és élelmiszer-biztonság – megközelítőleg 100 szakmai cikket, 94 videót és számos infókártyát találhatnak az oldalra ellátogató érdeklődők.

A létrehozott aloldal jelentősége megkérdőjelezhetetlen, hiszen napjainkban az európai állattenyésztőket – az egyre szigorodó klíma- és környezetvédelmi, valamint állategészségügyi és -jólléti szabályozásoknak való megfelelés mellett – a számos esetben szélsőséges nézeteket valló civil szervezetek előretörése, és az általuk képviselt úgynevezett "zöld kérdések" is újabb és újabb kihívások elé állítják. Az ágazatot érő – számos esetben egyoldalú szemléletet tükröző és nem tudományos alapokon, vagy féligazságokon nyugvó támadások – pedig alapvetően befolyásolják az európai fogyasztók gazdálkodókról, az állattenyésztésről, az állattartásról, valamint az állattermék-előállításról alkotott véleményét.

Hiszünk abban, hogy az elmúlt időszakban egyre erősödő állattenyésztés és állati termék-előállítás ellenes narratívákkal szemben az egyik leghatékonyabb eszköz a megfelelő és valós tényeken alapuló kommunikáció.

Javasoljuk, hogy folyamatosan kövesse figyelemmel a "Tények/Tévhitek - Állattenyésztés" aloldalunkra felkerülő tartalmainkat, ahol heti rendszerességgel újabb szakmai cikkek, nemzetközileg elismert szakértőkkel készült videóinterjúk, infografikák és információs kártyák jelennek meg az állattenyésztés, az állattartást és az állattermék-előállítás témaköreiben.

Bízunk abban, hogy a folyamatosan bővülő tartalmú felületünk szélesíti az állattenyésztéshez, állattermék-előállításhoz kapcsolódó ismereteket, sokrétűbb perspektívát nyújt a társadalom egésze számára és ezáltal hozzájárul az ágazat minél szélesebb körű elfogadottságának megteremtéséhez.

Forrás: www.nak.hu

Nagy István: fontos megismertetni a gyermekekkel a tej élettani hatásait

2023. november 10.

Fontos megismertetni a felnövekvő generációval a tej minden élettani hatását – mondta Nagy István agrárminiszter pénteken a Tej Terméktanács tejtermékeket népszerűsítő iskolai edukációs programján a Győri Szakképzési Centrum Bolyai János Általános Iskolában, Mosonmagyaróváron.

A tárcavezető – aki a térség fideszes országgyűlési képviselője is – hangsúlyozta: a gyermekeknek tudniuk kell, hogyan keletkezik a tej, mert sok téves információ kering a növényi alapú tejekről is. Fontos látni azt, hogy a tej élet, erő, egészség, az egyik legértékesebb étel, legteljesebb élelmiszer – tette hozzá.

A Tej Terméktanács iskolai ismeretterjesztő programjáról elmondta, hogy a gyermekek érzékenyek a világra és amit megismernek, azt később természetesnek tartják.

Hozzátette: a mai gyermekek életmódja megváltozott, nincs lehetőségük a nagyszülőknél ellesni, vagy vidéki házaknál megnézni, hogy hogyan fejik a tehenet és megkóstolni a friss, meleg tejet, így virtuális eszközökkel, játékosan mutatják meg nekik mindezt.

Ezek az eseményeken azt is megtanulják játszva a gyermekek, hogy a tejen kívül milyen tejtermékek vannak még, köztük a rögös túró, amit a világon csak idehaza ismerünk és fogyasztunk – mondta.

Nagy István beszélt arról is, hogy míg a világban a tejtermékek fogyasztásának csökkenése figyelhető meg, addig idehaza lassú növekedés.

Harcz Zoltán, a Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója elmondta, hogy mintegy két évtizede hirdeti meg a terméktanács a tejtermékeket népszerűsítő iskolai programot, aminek részeként egy osztályfőnöki órán egy dietetikus beszélget a gyermekekkel, akik ezt követően több játékot is kipróbálhatnak.

Fontosnak nevezte, hogy már a legkisebbek is megismerjék a tej útját, hogy az hogyan jut el az asztalukig. Az idén ősszel 60 tanítási napon játrák az országot, naponta 6-8 órát tartanak a karácsonyi szünetig – mondta, hozzátéve, hogy a programot a terméktanács közösségi marketingalapjából finanszírozzák.

Forrás: www.demokrata.hu

Korszerű állattelepekkel az ágazat versenyképességért

2023. november 10.

A szarvasmarhatartók versenyképességének megőrzéséhez korszerű, az európai uniós előírásoknak megfelelő, magas technológiai színvonalú állattartó telepek szükségesek – mondta Nagy István agrárminiszter pénteken, a Darnózseli Agrár Zrt. tehenészeti telepének átadóján.

A tárcavezető kifejtette, ezeknek a feltételeknek a megteremtéséhez a Vidékfejlesztési Program biztosított támogatási lehetőséget a telephelyfejlesztést célzó felhívásokban az állattenyésztés valamennyi ágazata számára. Ennek részeként a szarvasmarhatartással foglalkozók számára ez idáig 1742 támogatási kérelem részesült csaknem 200 milliárd forintnyi támogatásban.

Nagy István hozzátette, a 2022. május 1-jével kezdődő gazdálkodási évtől emelkedtek a támogatási összegek, amelyeket először az idei egységes kérelemben lehetett igényelni. Ebben az esetben, ha a kedvezményezett minden kötelezettséget vállalt, állategyedenként akár 284 euró éves támogatásban részesülhetett. Hozzátette, a támogatást lezárultát követően, idén májustól az új felhívásban már várakozáson felüli volt az érdeklődés, 607 kérelem érkezett, amelyhez a kapcsolódó állatlétszám a 356 ezer egyed is meghaladta.

A miniszter hangsúlyozta, az idei évtől a támogatási rendszer alapja a KAP Stratégiai Terv, amely a vidékfejlesztési és közvetlen támogatásokat, valamint az ágazati intézkedéseket egyben foglalja össze. Így tehát a 2027-ig tartó időszakban is megmarad a lehetőség valamennyi jelenleg is alkalmazott intézkedés igénybevételére: lesznek beruházási, járványvédelemi, génmegőrzési, valamint állatjóléti támogatások is – részletezte a tárcavezető.

Nagy István kiemelte, a Stratégiai Terv célja továbbra is egyértelmű, mégpedig a mezőgazdasági termékek értéknövelésének támogatása, amelyben a stratégiai ágazatnak tekintett élelmiszeripar és köztük a tejfeldolgozók is számíthatnak a jelentős mértékű forrásra. Hozzátette, emellett pedig további kiemelt feladat az úgynevezett zöld beruházások támogatása és a feldolgozóüzemek energia-önellátásának növelés. Mindezen célok elérésére legalább 400 milliárd forint fejlesztési forrás kihelyezését tervezük az élelmiszerágazatban – nyomatékosította a miniszter.

Forrás: www.kormany.hu

Újra igazi túróból készülnek a Pöttyös Túró Rudik

2023. november 10.

Egy ideig több termékben „tejalapú rögös készítményt” használtak túró helyett.

Mint beszámoltunk róla, a Termékkritikus nevű tiktokker még májusban tett közérdekű bejelentést a Nébihnél, mert szerinte a Pöttyös gyártója az ízesített Túró Rudikban ekkor már bizonyíthatóan nem túrót használt, hanem általuk csak „tejalapú rögös készítménynek” nevezett összetevőt, ami viszont a Magyar Élelmiszerkönyv alapján nem túró.

A Termékkritikus akkor azt követelte, hogy a Túró Rudi a jövőben túróból készüljön, de ha nem, ne nevezzék Túró Rudinak. A hatóság a Pöttyös gyártójával szemben hatósági vizsgálatot, majd hatósági eljárást kezdeményezett, amelyet bírósági eljárás követett.

A Pöttyös gyártója néhány nappal később elismerte, hogy valóban változtatott a receptúrán, és már nem túróból készíti az ízesített, valamint a 0% hozzáadott cukorral készült Pöttyös Túró Rudikat. Mint közölték, a gyártás során tejpport adtak az ultraszűrt tejhez, így készült a túróhoz hasonlító, „tejalapú rögös készítmény”.

A Termékkritikus szerint október végén a boltokba kerültek az új termékcímkés Pöttyös Rudik, amelyekben már újra zsírszegény tehéntúró található. Ugyanakkor – mint a videóban elhangzik – két Pöttyös rudi termék (a Pöttyös Rudikornis, valamint a Laktózmentes változat) továbbra sem igazi túróból készül, így nem is viselik a Túró Rudi nevet.

Az ügyben megkerestük a Pöttyös gyártóját, FrieslandCampina Hungária Zrt.-t, amely közölte: „megértve a fogyasztóinkban megfogalmazódott kérdéseket, úgy döntöttünk, hogy október 2-től ugyanazt a gyártási eljárást alkalmazzuk az érintett 12 db ízesített termékünk esetében is, mint amit a natúr termékeinknél használunk. Mivel ez megfelel az érvényben lévő Magyar Élelmiszerkönyv szabályozásának is, így ezen termékeink csomagolásán is mostantól az összetevők között a túró szó szerepel”.

Hozzá tették: "csak egyes termékvariánsok (laktózmentes és Rudikornis) gyártása során marad a minimális mértékben tejpport is tartalmazó receptúra”.

Forrás: www.hvg.hu

Itt újranezhető a mobilGAZDA Agroinform webinárium – tudd meg, hogyan kell használni a mobilGAZDÁ-t!

2023. november 10.

Az agrártámogatásokhoz kapcsolódó applikáció használatáról tartott kerekasztal-beszélgetést az Agroinform.

A Magyar Államkincstár által kifejlesztett mobilGAZDA alkalmazás jelenlegi 38 500-as felhasználói köre már az év végére 50 ezer fölé bővíthet, a cél pedig az, hogy 2025-re valamennyi érintett gazdálkodó mobil eszközen működjön az applikáció – mondta Detre Miklós, a Magyar Államkincstár (MÁK) elnökhelyettese az Agroinform által szervezett, közel 2000 online résztvevővel lezajlott mobilGAZDA webináriumon.

A Magyar Államkincstár mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokkal foglalkozó részlegének mobilGAZDA elnevezésű alkalmazása azért született meg, hogy a gazdálkodókat segítse a támogatásokkal összefüggő ügyintézési feladatok elvégzésében. A regisztrációhoz kötött, ügyfélkapus hitelesítéssel működő ingyenes alkalmazás egyaránt ellát ügyfélszolgálati és tájékoztatási funkciót, de legfontosabb funkciója az, hogy lehetővé teszi a termelők számára, hogy hitelesített és georeferált fényképeket küldhessenek a Kincstár számára a támogatások alapját képező földterületeikről, állataikról, gépeikről vagy mezőgazdasági épületeikről. Az összes georeferált fotó a gazdálkodók számára utólag is elérhető a Magyar Államkincstárnál.

Az alkalmazás rögzíti a fényképkészítés helyét és irányát, majd továbbítja az adatokat a Kincstárnak. Így a hangsúly a hosszadalmas és költséges helyszíni ellenőrzésekről eltolódhat a fénykép-kiértékelés irányába. Mint azt Szerletics Ákos, a MÁK osztályvezetője elmondta, egyes speciális támogatások esetében (pl. alternáló kasza használata gyepeken) már most kötelező a fényképküldés az alkalmazáson keresztül, de 2025-től kell arra számítani, hogy – az Európai Bizottság vonatkozó jogszabálya alapján – a fotókészítés egyre több intézkedés esetében válik kötelezővé, és ha a gazdálkodó ennek nem tesz eleget, akkor támogatási igényét jogosulatlanként kell majd kezelni. Várhatóan 2027-től minden területalapú intézkedés esetében kötelező lesz a fotómonitoring használata. Emellett a jövőben már a beruházási pályázatok ellenőrzései során is használható lesz majd a fényképkészítési- és beküldési funkciót.

Fülöp Tamara, a MÁK szakértője kiemelte, hogy a mobilGAZDA mind iOS, mind Android készülékeken használható, a fejlesztésnél pedig kiemelt szempont volt, hogy az applikáció ne csupán a legújabb, legfejlettebb mobilkészülökhöz legyen futtatható. A georeferált fotók küldése mellett a mobilGAZDA leginkább használt funkciója a területmérés - a webinarium résztvevői mindkét eljárás gyakorlati lépéseiről rövid bemutatót is kaptak.

A kerekasztal-beszélgetésen részt vevő Simon Attila gazdálkodó elmondta, hogy tapasztalata szerint a mobilGAZDA használata csupán a mobilkészülökhöz kapcsolódó mindennapos fényképezési és navigációs készségeket igényli. A legfontosabb előnynek azt tartja, hogy az alkalmazás ahhoz nyújt nagyobb biztonságot, hogy az adatszolgáltatásokhoz kötött támogatások időben eljussanak a gazdához.

Szerletics Ákos elmondta, hogy a leggyakrabban felmerülő problémák közül kiemelhető a helymeghatározás (pont és irány) pontatlansága, amely legtöbbször nem az alkalmazás, hanem a készülék, illetve az internet-lefedettség hiányosságaira vezethető vissza. A felhasználás során törekedni kell az adatkapcsolat fenntartására, a képkészítés során nem célszerű más alkalmazásra váltani a készüléken, az energiatakarékos üzemmódot ki kell kapcsolni, az iránymeghatározás pontosságának biztosítása érdekében pedig célszerű a készülék iránytűjét előre kalibrálni. Az osztályvezető hangsúlyozta, hogy a mobilGAZDA offline körülmények között is működik, csupán az adatellenőrzéshez és a feltöltéshez van szükség internetkapcsolatra. A további fejlesztések azt is célozzák, hogy a jövőben a gazda offline körülmények között is azonnali visszajelzést kaphasson majd, hogy megfelelő fényképet készített-e a megadott területen. Emellett a jövőben lehetővé teszik például az elektronikus fizetést is.

Detre Miklós elmondta, hogy a mobilGAZDA-rendszer üzemeltetését megbízott képviselőre is lehet bízni. A főszabály szerint erről a képviselőről az ügyfélnek kell gondoskodnia. Általában családtag vagy közeli ismerős kap ilyen megbízást, de a falugazdász hálózat is fontos szerepet játszhat ebben - ahogy például az egységes támogatási kérelmek benyújtásának kétharmadában is ők működnek közre.

Forrás: www.agroinform.hu

A magyar kiskereskedelem drámája már az élelmiszeriparban is érződik

2023. november 13.

Az iparitermelés-volumen 1,2 százalékkal haladta meg szeptemberben az előző havit, ugyanakkor éves összevetésben még így is 7,3 százalékos a visszaesés főként a bázishatás miatt. A járműgyártás, valamint a villamos berendezés gyártása bővült, ezzel szemben a belföldi felhasználásra termelő ágazatok, például az élelmiszeripar, az alacsony belső kereslet miatt kevesebbet állítanak elő, mint egy évvel korábban. Második becslésében a KSH pontosabb képet festett az ipar teljesítményéről.

Idén augusztusban az ipari termelés volumene 5,3 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól, szeptemberben pedig ennél is nagyobb csökkenést látunk éves alapon.

Szeptemberben 7,3 százalékkal maradt el az ipari termelés az egy évvel korábbtól – derült ki a KSH legfrissebb, ipari adatokat bemutató gyorstájékoztatójából. A statisztikai hivatal részletezte, hogy munkanaphatástól megtisztítva a termelés 5,8 százalékkal csökkent. A szezonálisan és munkanappal kiigazított adatok alapján az ipari kibocsátás a megelőző hónaphoz mérten viszont 1,2 százalékkal nőtt.

Bajban az élelmiszeripar?

Továbbra is igaz ugyanakkor, hogy az egyes ágazatok kibocsátása jelentős eltéréseket mutat: az exportra termelő ágazatok több esetben növekedni tudtak, például a járműgyártás és a villamos berendezés gyártása, amiben elsősorban a beruházások termőre fordulása játszik szerepet – mutatott rá korábban az Indexnek Regös Gábor.

Ezzel szemben a belföldi felhasználásra termelő ágazatok (például élelmiszeripar) az alacsony belső kereslet miatt kevesebbet állítanak elő, mint egy évvel korábban – világított rá a Makronóm Intézet vezető elemzője, megjegyezve, hogy természetesen a magas árak miatt ezeket a cégeket sem kell féltetni. A negyedéves termelési adatokat nézve már biztatóbb a kép: a harmadik negyedévben az ipar termelése 1,7 százalékkal haladta meg az egy negyedévvvel korábbit, azonban az egy évvel korábbtól 4,9 százalékkal elmaradt. Ez egyben azt is jelenti, hogy az ipar a harmadik negyedévben hozzájárulhatott a gazdasági növekedés beindulásához, éves alapon ellenben visszahúzta a teljesítményt.

A KSH szétszálazta az ipari számokat

Második becslésében a statisztikai hivatal mélyebb betekintést engedett az ipari szeptemberi számaiba. Ebből kiderült, hogy az ipari export volumene 7,7 százalékkal kisebb volt az egy évvel korábbinál. A feldolgozóipari exportértékesítés 33 százalékát képviselő járműgyártás kivitele 3,4, a 15 százalékos súlyú villamos berendezés gyártásáé 5,1 százalékkal bővült.

Az ipar belföldi értékesítése 16,4, a feldolgozóiparé 6,2 százalékkal visszaesett az előző év azonos hónapjához képest.

Az iparon belül döntő (96 százalékos) súlyt képviselő feldolgozóipar termelése 6,1, a csekély súlyú bányászaté 31, az energiaiparé (villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás) 24 százalékkal csökkent.

- A legnagyobb súlyú, a feldolgozóipari termelés 27 százalékát képviselő járműgyártás 1,2 százalékkal nőtt az előző év azonos hónapjához mérten. A közúti gépjármű gyártása 0,9 százalékkal mérséklődött, míg a közúti jármű alkatrészeinek gyártása 4,0 százalékkal emelkedett.
- A 12 százalékos feldolgozóipari súlyú villamos berendezés gyártása 2,0 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. A két legjelentősebb súlyú alágazat közül az akkumulátor, szárazelem gyártásának volumene 15,4 százalékkal nagyobb, a villamos motor, áramfejlesztő, -elosztó, -szabályozó készüléké 23 százalékkal kisebb lett.
- A feldolgozóipari termelés 10 százalékát adó számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása 18,2 százalékkal csökkent az előző év azonos hónapjához képest. A két legnagyobb alágazat közül az elektronikai alkatrész, áramköri kártya gyártása 14,4, az elektronikus fogyasztási cikk gyártása 28 százalékkal visszaesett.
- A feldolgozóiparból 13 százalékkal részesülő élelmiszer-, ital- és dohánytermék gyártása 9,7 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbtól, mindkét értékesítési irányban csökkentek az eladások. Mindössze két alágazatban nőtt a kibocsátás (12,9 és 15,3 százalék közötti mértékben). A legnagyobb (20 százalékos) súlyt képviselő húsfeldolgozás, -tartósítás, húskészítmény gyártása 15,7 százalékkal visszaesett az előző év azonos hónapjához képest. A többi nyolc alágazatban 1,2 és 56 százalék közötti mértékben csökkent a termelés, a legkevesbé a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósításban, a leginkább a csekély súlyú halfeldolgozás, -tartósításban.

- A két közepes súlyú alág közül a gumi, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása 22, a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása 13,1 százalékkal visszaesett az előző év azonos hónapjához viszonyítva.
- A 6 százalékos feldolgozóipari súlyú gép, gépi berendezés gyártása 3,4 százalékkal emelkedett, főként a legnagyobb szakágazati súlyú motor-, turbinagyártás (kivéve: légi-, közúti jármű-motor) jelentős bővülése folytán.

A KSH kiemelte, hogy 2022 áprilisa óta először mért növekedést a kokszyártás, kőolaj-feldolgozásban: szeptemberben a kibocsátás 9,2 százalékkal nagyobb volt az egy évvel korábbi, alacsony bázistól, mind a hazai, mind a külpiaci eladások bővültek.

Forrás: www.index.hu

Ezeket mindenképpen tudni kell a tejről!

2023. november 13.

A tejről készült nemzetközi tanulmányt népszerűsíti a NAK és a Tej Termék Tanács.

A tejnek kiemelkedő szerepe van a kiegyensúlyozott táplálkozásban. A tej és a tejtermékek olyan alapvető mikrotápanyagokat tartalmaznak, amelyek hozzájárulnak az emberi szervezet egészséges működéséhez – hívja fel a figyelmet a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Tej Termék Tanács közös közleményükben.

Hozzáteszik, hogy a tej és a tejtermékek fogyasztásának pozitív hatásaira az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Világszervezete is rámutatott.

A tej létfontosságú tápanyagokat biztosít szervezetünk számára. Az A-vitamin segíti a szervezetet a betegségekből való gyorsabb felépülésben és fontos a szemek, a bőr, a belek és a tüdő egészségének megőrzésében. A B12-vitamin szükséges az idegrendszer fejlődéséhez és támogatja a vörsejtképződést, míg a magnézium a szív, az izmok és az idegrendszer egészséges működéséhez nélkülözhetetlen. A tej emellett fontos kalcium-forrás, amely támogatja az egészséges szív működést és a csontozatot. A kalciumhiány csonttrikulást (osteoporosis) és a mozgásképesség csökkenését, mobilitásvesztést okoz – áll a közleményben.

A két szervezet a közös közleményben hangsúlyozza, hogy az egészséges étrend tejet és tejtermékeket egyaránt tartalmaz, ezáltal lehetőséget biztosít a kalciumhiányhoz kapcsolódó negatív egészségügyi hatások megelőzésére. A tej, a joghurt és a sajt nagy mennyiségű, biológiailag hozzáférhető kalciumot tartalmaz. A tojásban, a húsból, a gombában és az olajos halakban található D-vitamin pedig támogatja a kalcium felszívódását. Ezért is fontos, hogy a növényi eredetű termékek mellett megfelelő mennyiségű állati eredetű fehérjét is fogyasszunk.

A tej egészséges táplálkozásban betöltött szerepére nemrég az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Világszervezetének (FAO) Mezőgazdasági Bizottsága által készített szakpolitikai áttekintés is rámutatott. A FAO korábban környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóságot figyelembe vevő, átfogó, tudományos bizonyítékokon alapuló globális értékelést készített az állattenyésztésnek az élelmezés-biztonsághoz, a fenntartható élelmiszerrendszerek kialakításához és fenntartásához, az egészséges, kiegyensúlyozott táplálkozáshoz való hozzájárulásáról. Az elkészült értékelés négy részdokumentumból áll. Az első a "Contribution of terrestrial animal source food to healthy diets for improved nutrition and health outcomes" címmel kiadott szakpolitikai áttekintés. Az összefoglaló átfogó elemzést nyújt arról, hogy az állati eredetű élelmiszerek milyen szerepet töltenek be az egészséges étrendben és hogyan járulnak hozzá a kiegyensúlyozott táplálkozáshoz és az emberi egészség javításához – emelik ki.

Ehhez kapcsolódóan informatív, szemléletes infografikákat is közzétett a szervezet, amelyek közérthető formában, számos hasznos információt tartalmaznak az állati eredetű élelmiszerekkel kapcsolatosan – írják.

Hozzáteszik, hogy a NAK kiemelt feladatának tekinti a mezőgazdasági termelés és az élelmiszer-előállítás területén a tagjai, a közvélemény és a döntéshozók minél szélesebb körű, hiteles tájékoztatását, ezért elkészítette a FAO által közzétett infografikák magyar nyelvű fordításait.

Az infografikából többek között megtudhatjuk, hogy milyen létfontosságú mikrotápanyagokat tartalmaz a tej, hogyan járul hozzá napi egy pohár tej az egyes kiemelt korcsoportok ásványi anyag és vitaminszükségletének fedezéséhez és hogy hogyan segít a tej a kalcium-hiány megelőzésében – emelik ki.

A közlemény zárásában arról írnak, hogy a NAK és a Tej Terméktanács bízik abban, hogy a FAO által közzétett infografikák magyar nyelvű fordításaival szélesíteni tudja az állattenyésztéshez, állattermék-előállításhoz kapcsolódó ismereteket, sokrétűbb perspektívát tud nyújtani a társadalom egésze és a döntéshozók számára és ezáltal hozzájárulhatunk az állattenyésztési ágazat minél szélesebb körű elfogadottságának megteremtéséhez.

Forrás: www.agroinform.hu

Döbbenetes jelenség a magyar élelmiszer-üzletekben

2023. november 14.

Az élelmiszer-infláció számos, a hazai élelmiszer-ipar számára káros folyamatot indított be, ami miatt a vásárlók is új helyzettel szembesülnek a boltokban.

Bár az infláció az év végéhez közeledve konszolidálódni látszik, az eddig igencsak jelentősnek mondható áremelkedés miatt a fogyasztók a korábbinál is árérzékenyebbek lettek, keresik az olcsóbb termékeket, sokszor a minőség rovására is inkább az olcsóbb élelmiszereket helyezik a kosaraikba. Mindez a magyar termékek kiskereskedelmi eladásában is érezhető visszaeséssel jár. A felpörgő élelmiszer-infláció hatására – a fogyasztáscsökkenésen túl – felgyorsult a diszkontláncok térnyerése, egyre erősödik a saját márkás termékek szerepe a márkázott árukkal szemben, újra megjelentek a különböző helyettesítő termékek, utánpótlások – figyelmeztet közleményében a Magyar Agrárgazdasági Kamara.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara adatai szerint hazánk európai uniós csatlakozása utáni években folyamatosan csökkent a magyar termékek aránya a polcokon, 2018-tól kezdődően megfordult a trend, s három olyan év is volt, amikor érdemben emelkedett a hazai élelmiszerek aránya a kiskereskedelmi forgalomban. Ez a kedvező trend ugyanakkor az idén megtört, és újra nyílik az olló a kiskereskedelmi forgalom és a hazai élelmiszeripari szereplők belföldi értékesítései között.

Noha a magyar élelmiszeripar szereplői a legfontosabb élelmiszercsoportok esetében teljes egészében ki tudnák elégíteni a hazai fogyasztói igényeket, a kiskereskedők gyakorta „elcsúsznak”, ha alacsonyabb import beszállítói árakkal találkoznak.

Az importnyomás az elmúlt hónapokban felerősödött. A hazai termékek aránya az idén csökkenő tendenciát mutat a polcokon és a vásárlói kosarakban is, ami azt jelenti, hogy az év egészét tekintve a hazai élelmiszeripari szereplők érdemi piacvesztést kénytelenek elszenvedni. Ami az árakat illeti: az elmúlt évben csak a mezőgazdasági termékek, vagyis az alapanyagok esetében 50 százalékos költségnövekedést kellett lenyelnie az ágazatnak, miközben az átadási áraik „csupán” 34 százalékkal nőttek. Ugyanakkor míg 2022-ben a kereskedők hajlandóak voltak engedni a saját árrésükből, úgy tűnik, hogy 2023-ban a visszaeső forgalmat a haszonkulcsok megemelésével próbálja kompenzálni a szektor. Ez azt jelenti, hogy idén a fogyasztói árak az élelmiszeripar átadásai árainál nagyobb mértékben emelkednek, illetve az átadási árak nagyobb mértékben csökkennek, mint a fogyasztói árak.

A szektor szereplőinek a fogyasztás visszaesése és az import térnyerése mellett további jelentős kihívásokkal kell szembe néznie. Ilyen a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer (EPR) is.

Miközben az új rendszer a NAK számításai alapján 120-125 milliárd forintos éves költségnövekedést okoz az ágazatnak, az EPR díjtételét a piaci szereplők nagyon nehezen tudják beépíteni az átadói árakba. A rendszer működésének feltételrendszeréről, s annak részleteiről a NAK több alkalommal kezdeményezett egyeztetést a kormányzati szervekkel és a működtetésért felelős MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.-vel.

Az ágazat rövidtávon sok nehézséggel néz szembe, az élelmiszeripari termelés jövedelmezősége pedig épp abban az időszakban csökken, amikor megjelennek a KAP Stratégiai Terv új támogatásai. A fejlesztési lehetőségekkel ezért vélhetően csak azok a vállalkozások tudnak majd élni, amelyek a jelenlegi nehezebb helyzetben is eredményesek tudnak maradni, ami felgyorsíthatja az ágazatban a konszolidációs folyamatot. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szerint olyan bölcs, tudatos állami piacvédelemre lenne szükség, ami lehetőséget teremt arra, hogy a hazai élelmiszer-feldolgozó cégek többsége sikerrel küzdje le a nehézségeket és a jövőre várhatóan növekvő keresletet mind nagyobb részben magyar élelmiszerekkel lehessen kielégíteni.

Forrás: www.infostart.hu

A kedvezményes hitelekbe kapaszkodnak a gazdák

2023. november 14.

Az agrárium hitelállományának közel 70 százalékát az államilag támogatott hitelek teszik ki, amelyek komoly segítséget vagy akár a túlélést jelenthetik az ágazatnak. A finanszírozási nehézségek enyhítésére a K&H is elérhetővé tette az Agrár Széchenyi Kártya kedvező, szabad felhasználású finanszírozási megoldásait a mezőgazdasági szektorban tevékenykedő kkv-k számára. Ezzel a jelenlegi magas kamatkörnyezetben is alacsony, 5 százalékos kamattal

Az Agrárközgazdasági Kutatóintézet jelentése szerint népszerűek a kedvezményes hitelek az agrárszektorban. A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok és társas vállalkozások hitelállományában a piaci hitelek aránya 30 százalékot tett ki 2023 második negyedévében, míg a kedvezményes hitelek ennek több mint duplája, közel 70 százalék.

„Az államilag támogatott Agrár Széchenyi Kártya folyószámla-hitelkeret fennálló állománya a mezőgazdaságban tevékenykedő vállalkozásoknál 1 év alatt 16 százalékkal növekedett, így 2023 második negyedévének végére elérte a 201 milliárd forintot. Ezzel szemben az élelmiszeriparban a fennálló állomány 16 százalékkal, 37 milliárd forintról 31 milliárd forintra mérséklődött 2023 második negyed-évének végére. Így utóbbiaknál a korábbi időszakokban megszokott dinamikus növekedés először lelassult, majd csökkenni kezdett” – mondta el Demeter Zoltán, a K&H Agrárüzletágának vezetője.

Rájár a rúd az agráriumra

A KSH adatai szerint az utóbbi éveket tekintve hazánkban 2022-ben csökkent a legnagyobb mértékben, mint-egy 37 százalékkal az agrárium bruttó hozzáadott értéke 2021-hez képest.

„Az ágazatot a tavalyi évben a szélsőséges időjárás mellett a költségek erőteljes emelkedése is érzékenyen érintette, hiszen az energia és a takarmányárak 50 százalékkal, a műtrágyáké pedig két és félszeresére emelkedtek. Az ilyen mértékű költségnövekedés súlyos likviditási gondokat okozhat a vállalkozások üzletmenetében. Emellett a magas kamat-környezet miatt a finanszírozási költségek is növekedtek, így a cégeknek komoly segítséget vagy akár a túlélést jelenthetik az olyan állami kamat- és kezességi díjtámogatott, szabad felhasználású hitelek, mint az Agrár Széchenyi Kártya kedvező folyószámlahitelei” – hangsúlyozta a szakértő.

Forrás: www.piacesprofit.hu

Gabonafrász után jön a tejfrász Ukrajnából? Áh, dehogy!

2023. november 14.

Nem fürdenek benne, inkább exportálják a tejet és a vaját az ukránok. Folyamatosan növekszik az ukrán kivitel tejből és többféle tejtermékből, de egyelőre nem kell megijednie az uniós országoknak, mert túlnyomórészt a szövetségen kívüli európai piacokra mennek a szállítmányok. A tejszín, a tartós tej és tejföltermelés fele azonban már az unióban landol.

Eddig csupán az ukrán gabona keltett riadalmat Európában. Néhány közép-európai uniós tagállamban, köztük Magyarországon, gazdaságpolitikai üggyé emelte a kormány a keleti szomszédunk egyik legfőbb exportcikke elleni fellépést. Úgymond „meg kell védeni a magyar gazdákat” az olcsóbban előállított ukrán gabonától és gabonaipari termékektől. Végül sikerült csak a tranzitra szűkíteni a témát, annak már nem fektetett keresztbe az Orbán-kormány sem.

A tej és a tejtermékek esetében egyelőre nem kell attól tartani, hogy elönt minket az Ukrajnából származó fehér ital és az abból készült árucikkek. Azt viszont nem lehet nem észlelni, hogy a háború ellenére is növekvőben van ez az ágazat. A hét elején közölte az Ukrán Statisztikai Hivatal az előzetes októberi adatokat. Eszerint szeptemberhez képest 17 százalékkal emelkedett a termelés és elérte a 8790 tonnát, az eladásból származó bevétel 18,15 millió dollár volt, ez 22,7 százalékkal több, mint a megelőző hónapban - számolt be az Ukrinform hírügynökség kedden.

Októberben tejből és nem tartós tejtermékekből 2610 tonnát vittek ki, ez 12 százalékkal volt több, mint szeptemberben és a teljes tejexport negyede volt. Moldova messze a legnagyobb felvevőpiac ebből a termékcsoportból 92 százalékkal, Georgia 3, Észak-Macedónia 2 százalékkal részesedett, míg az EU csupán 1 százalékkal.

Gyökeresen más a helyzet viszont a tartós tejnél és tejfölnél, ott az EU már 56 százalékkal szerepelt, jóval mögötte jött Banglades 11 százalékkal, Moldova 9 százalékkal és Georgia 3 százalékkal. Ennél az árucsoportnál 1850 tonnás termelést rögzítettek, ami 11 százalékos emelkedés szeptemberhez képest, a bevétel 4,16 millió dollár volt, ami csupán 1 százalékkal magasabb, mint az előző hónapban, vagyis stagnáltak az árak.

Erjesztett tejtermékekből 308 tonnát exportáltak, ennek a túlnyomórészt is Moldova vette meg, az EU és az Egyesült Arab Emírátsok 1-1 százalékot vásároltak. Összesen 1700 tonna tejsavót vittek külföldre, itt 39 százalék volt az uniós részesedés, mögötte Kína áll 26 százalékkal, a Közel-Keletre és Észak-Afrikába 16 százalék jutott.

Kifejezetten jó hónapot zárt a sajtágazat: 984 tonna ment exportra, ez 22 százalékos növekmény, az érték kapott 4,27 millió dollár pedig 25 százalékkal több bevételt hozott, mint amennyit szeptemberben könyveltek el a kisebb mennyiség után. Itt Kazahsztán és Moldova vezet 38-38 százalékkal, de már második az EU, igaz, csupán 9 százalékkal, megelőzve Üzbegisztánt (6 százalék) és Azerbajdzsánt (4 százalékkal).

A nyugat-európai vajas kenyereket kevesebb ukrán vajjal lehetett megkenni, ugyanis a termelők eleve kisebb mennyiséget vittek külföldre, mindössze 489 tonnát, ez 8 százalékos mérséklődés. A termelés háromnegyede moldovai raktárakba került, 8 százalékkal részesedett az exportból Azerbajdzsán, 5-tel Kína, 4-4-gyel Kazahsztán és Georgia és mindössze 1 százalék jutott az említett nyugat-európai kenyerekre. Tehát tényleg nincs ok az aggodalomra.

Külföldi tejtermékek Ukrajnában

Októberben 692 tonna nem pasztörözött tejet vittek be Ukrajnába, ez 45 százalékos emelkedés szeptemberhez viszonyítva. A pasztörözött tejből készült termékekből is 28 százalékkal több érkezett, összesen 521 tonna tejpor is befutott az ukrán piacra. Mintegy 3200 tonna sajtot (+19 százalék) és 34 tonna jégkrémet (+39 százalék) adtak át a helyi kereskedőknek a külföldi, főleg uniós és svájci beszállítók.

A szovjet időkben Ukrajna több városában is gyártottak egész jó jégkrémeket. A termelés folyamatos volt a birodalom megszűnte után is, sőt a háború ellenére is tart. Most októberben viszont nagyot zuhant az export, 71 százalékot és csupán 325 tonnát tett ki, ezzel 70 százalékot esett a bevétel, 1,04 millió dollár volt. Itt az uniós piacok fogyasztói érezhették meg a hiányt a legjobban, ugyanis 48 százalékkal kevesebb ukrainai eredetű édességet vehettek, kevésbé járt rosszabbul az izraeli vásárló, abban az országban csak 20 százalékkal csökkent az ukrán kínálat. Heorhij Kukhaleishvili, az ADP szakértője szerint a vajexport a belső kereslet megugrása miatt apadhatott. Az alapanyagellátásnak nem tett jót az augusztusi hőség, ez is a háttérben áll. A jégkrémkivitel visszaesése az európai kereslet szezonális csökkenése miatt következhetett be. Kazahsztán felvevőképessége és hajlandósága azért nőhetett meg, mert a helyi fogyasztók szerint súlyos minőségi gondok voltak az orosz exporttal.

Forrás: www.privatbankar.hu

Újra emelkedésnek indult a nyers tej ára – a vajé is megugrott

2023. november 20.

Majdnem ötödével nőtt az itthon lefejt nyers tej exportja, miközben a feldolgozott termékek kivitele csökkent. Bár októberben emelkedett a hazai felvásárlási ár, a nyers tejért jóval többet adnak az exportpiacokon.

A tej felvásárlási árának hét hónapon át tartó csökkenése tört meg szeptemberben, majd októberben ismét emelkedett a nyers tej ára – derül ki az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) friss adataiból.

A nyers tej felvásárlási ára múlt havi 2,1 százalékos növekedéssel elérte a kilogrammonkénti 156,73 forintot. Ez az ár 23 százalékkal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál, a 2023. januári rekordártól pedig 30 százalékkal marad el. A kiviteli ár ugyancsak tovább emelkedett, az októberi 6,3 százalékos növekedéssel elért 173,78 forintos kilogrammonkénti ár 26 százalékkal alacsonyabb ugyan az egy évvel korábbi árnál, a nyers tej belföldi felvásárlási árát azonban 11 százalékkal meghaladja.

A nyers tej felvásárlása 2023 októberében az előző havi mennyiséghez képest 4 százalékkal bővült, míg a 2022. októberinél 1 százalékkal volt kevesebb. A nyers tej kiszállítása 19 százalékkal nőtt 2023 októberében az előző év azonos hónapjához viszonyítva. Ezek alapján az első tíz hónapban éves összevetésben a felvásárlásnál 4 százalékos csökkenés, a kivitelnél pedig 10 százalékos növekedés mutatkozik. A nyers tej kiviteli aránya 11 százalékos.

Olcsóbb lett a trappista

Idén októberben az 1,5 százalék zsírtartalmú dobozos UHT- (tartós) tej és a tejföl feldolgozó értékesítési ára egyaránt stagnált az előző hónaphoz képest, az adagolt vaj és a gyümölcsös joghurt 1 százalékkal, a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tej és a trappista sajt pedig 2 százalékkal lett olcsóbb. A fogyasztói árakat vizsgálva a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) az adagolt vajnál mérte a KSH a legintenzívebb – 5 százalékos – drágulást egy hónap alatt, miközben a 20 százalék zsírtartalmú tejföl, a gyümölcsös joghurt, valamint a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos UHT-tej ára 1-1 százalékkal emelkedett.

A 2,8 százalék zsírtartalmú ESL-tej fogyasztói ára nem változott, az 1,5 százalék zsírtartalmú ESL-tejé 1, a trappista sajté 2, a 12 százalék zsírtartalmú tejfölé pedig 3 százalékkal mérséklődött októberben az előző havihoz képest.

Az EU-ban eközben a múlt hónapban a stagnálás jelentett változást a piacon: a tej felvásárlási átlagárának a két év emelkedést követő, január óta tartó, de egyre lassuló ütemű csökkenése októberben megállt, az Európai Bizottság becslése szerinti októberi átlagár ugyanis az előző havihoz képest gyakorlatilag nem változott. Ezzel az uniós átlagár – a magyarországihoz hasonlóan – 23 százalékkal marad el az egy évvel korábbi ártól. A spot áraknál eközben már

eltérő a kép, míg a teljes tej ára novemberre további közel 3 százalékkal emelkedett, addig a főlözött tej ára csaknem 2 százalékkal csökkent. Ezzel az egy évvel korábbi árszinthez mért elmaradás még mindig jelentős: a teljes tejé 18, a főlözött tejé 17 százalékos.

Bajban a sajtexport

A Tej Termék Tanács KSH-adatokra hivatkozó közlése szerint a tej és tejtermékek külkereskedelmében az előző évi emelkedés után 2023 első nyolc hónapjában euróban kifejezve 12 százalékos volt az exportcsökkenés, míg az import 8 százalékkal tovább növekedett az előző év hasonló időszakához viszonyítva. Külkereskedelmi egyenlegünk pozitív eredménye ezzel eltűnt: míg 2022 első nyolc hónapjában 11 százalékkal magasabb értékű volt a tejtermék-export, mint az -import, addig 2023-ban az import értéke 10 százalékkal meghaladta az export értékét.

Az importnövekedésben jelentős szerepet játszott a fogyasztói tej, amelynek behozatala 56, illetve a sajt és túró kategória, amelyé 12 százalékkal nőtt. A savanyított tejtermékekből eközben 11 százalékkal kevesebbet hoztak be az importőrök. A Tej Termék Tanács megállapítása szerint

az elmúlt év pozitív exportstruktúrája 2023-ban megváltozott, a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele nagymértékben csökkent. Sajt és túró kategóriában a csökkenés 38 százalékos, az első számú olasz célpiacon kivételével a jelentősebb piacok közül szinte valamennyi irányban visszaesés tapasztalható.

A savanyított tejtermékeknél Románia a teljes export 87 százalékát lefedi, így a kategória csökkenéséért szinte egymaga felelős. Mindeközben a nyers tej exportja 3 százalékkal emelkedett, a célpiacon azonban átrendeződnek. A román export folyamatos csökkenése mellett a többi célország felé nagymértékben erősödik a kivitel, a korábban jelentős célországnak számító, de az elmúlt évben a teljes exportnak csak 4 százalékát kitevő olasz export például éves összevetésben megháromszorozódott.

Forrás: www.vg.hu

Megkezdődött az agrár-környezetgazdálkodási és ökológiai gazdálkodási támogatások előlegfizetése

2023. november 24.

A kormány és az agrártárca továbbra is számos eszközzel segíti a magyar gazdálkodókat. Megkezdődött ugyanis a 2023. évi agrár-környezetgazdálkodási (AKG) és ökológiai gazdálkodási (ÖKO) támogatások előlegfizetése – jelentette be Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető arra emlékeztetett, hogy a Közös Agrárpolitikában bekövetkezett átmeneti időszak áthidalása érdekében még 2021-ben hirdette meg a tárca a 2022-től kezdődő 3 éves kötelezettségvállalási időszakot átölelő új AKG és ÖKO pályázati felhívásokat. Mindeközben pedig a 2018-ban meghirdetett ÖKO intézkedést is meghosszabbították – tette hozzá. A miniszter szerint az AKG felhívás kapcsán külön érdemes kiemelni, hogy csaknem 17 ezer gazdálkodó kapott támogatói okiratot, és az intézkedésbe vont területek nagysága meghaladja az 1,2 millió hektárt. Az ökológiai gazdálkodást támogató kiírások főbb adatait összegezve elmondható, hogy több mint 5500 gazdálkodó nyújthatott be kifizetési kérelmet, és csaknem 275 ezer hektár után igényelhetnek ilyen támogatást a kedvezményezettek – sorolta Nagy István.

Hangsúlyozta, az idei év tekintetében sor került az előlegfizetés első szakaszára. Az agrár-környezetgazdálkodási támogatás kapcsán mintegy 26 milliárd, míg az ökológiai gazdálkodási támogatások tekintetében több mint 8 milliárd forinthez jutottak hozzá a gazdálkodók. Az előlegfizetések még folytatódnak, az érintettek folyamatosan számíthatnak a támogatásokra.

A tárcavezető kitért arra is, a jelenlegi kihívásokkal teli időszakban minden pénzügyi segítség felértékelődik a magyar agráriumban dolgozók számára. Kiemelte ezek közül az új kamattámogatott forgóeszköz-finaszírozási lehetőségeket, az Agrár Széchenyi Kártya Max+ plusz kamattámogatott hiteleit, és a Magyar Fejlesztési Bank kedvezményes kamatozású hitelprogramjait.

Forrás: www.kormany.hu

Hatalmas gondokkal küzd a lengyel tejipar

2023. november 27.

Sem a belföldi, sem a világpiaci folyamatok nem kedvezők.

Lengyelország a legutóbbi egy-két évtizedben – évi 14 millió tonnás termeléssel és 125 százalékos önellátottsági szint mellett – Európa negyedik legnagyobb tejtermelő országává küzdötte fel magát.

Ez óriási jelentőséggel bír a lakosság ellátása és a lengyel export áralap növelése szempontjából. Az utóbbi időben azonban a tejtermelés és fogyasztás Lengyelországban leszálló ágba került, ami – a termékárak általános csökkenése révén – nagy megtorpanást okozhat a komoly beruházásokkal felfejlesztett lengyel tejhasznú szarvasmarha ágazatnak és tejfeldolgozó iparnak a további működésében – írja a topagrar.pl.

A visszaesés az egész világ tejtermelésében és fogyasztásában érzékelhető, bár a nagy számú ukrán menekültnek az országba történő beáramlása átmenetileg jelentősen megemeli a fogyasztást. Ennek ellenére, a termelési költségek és az üzemanyag árak drasztikus emelkedése miatt, az erősen nyomott értékesítési árak sok helyütt a lengyel gazdák önköltségét sem fedezik. Egyelőre tejtermékekből a lengyel termelésnek mintegy egynegyede exportra kerül, amelynek felvevő piacait jórészt az EU tagországok képezik. A jövedelmezőség romlása azonban az ország versenyelőnyének és tejpiacai egy részének elvesztését jelentheti, és bizonytalaná teszi a lengyel tejtermelés jövőjét.

Forrás: www.agroinform.hu

KSH: Brutális visszaesés a beruházásokban, szinte minden területen óriásiak a mínuszok

2023. november 28.

A beruházások értéke 12,1 százalékkal esett vissza 2023 harmadik negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva, még úgy is, hogy a feldolgozóipar felfelé húzta a teljesítményt.

A beruházások volumene 2023 harmadik negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva 12,1 százalékkal csökkent, az előző negyedévhez képest – szezonálisan kiigazítva – 2,2 százalékkal mérséklődött, ezen belül az építési beruházások volumene 2,4 százalékkal csökkent, míg a gép- és berendezésberuházásoké 0,7 százalékkal volt több az előző negyedévi szintnél.

A beruházások általános visszaeséséhez a legtöbb nemzetgazdasági ág hozzájárult. A beruházási teljesítményérték mindössze a feldolgozóiparban, a közigazgatás nemzetgazdasági ágban, illetve néhány, összességében kisebb súlyú területen emelkedett – írja a KSH.

Az előző évhez viszonyított 12,1 százalékos visszaesés nagy része, az összteljesítmény mintegy 60 százalékát képviselő építési beruházások 22 százalékos csökkenésének eredménye, miközben a 40 százalékát kitevő gép- és berendezésberuházások 6,8 százalékkal emelkedtek. Ez utóbbi elsősorban az import gépek és járművek 7,8 százalékos volumennövekedésének tulajdonítható.

A fejlesztések volumene a beruházási teljesítmény 55 százalékát megvalósító, legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások körében 9,1 százalékkal csökkent, a beruházások 15 százalékát realizáló költségvetési szerveknél 10 százalékkal volt több az egy évvel ezelőtti szintnél, ami elsősorban technikai ok következménye. Az egyéb (50 fő alatti vállalkozások, egyéni vállalkozások, nonprofit vállalatok, valamint a háztartások) kategóriába tartozók beruházási volumene 24 százalékkal maradt el az egy évvel ezelőtti szinttől.

A tizenkilenc nemzetgazdasági ágból tizenháromban csökkent a beruházási teljesítményérték. A nemzetgazdasági beruházások csaknem harmadát jelentő, a legnagyobb súlyt képviselő feldolgozóipar bővülésének dinamikája az elmúlt negyedévekben lassult; a tárgynegyedévben a fejlesztések 6,3 százalékkal növekedtek.

Ez elsősorban a legnagyobb részarányú villamosberendezés-gyártás beruházási volumenének egy számjegyű, a korábbi időszakoknál visszafogottabb növekedésével magyarázható, amelyet főként a hosszabb ideje folyamatban lévő nagyszabású projektek fokozatos kifutása okozott.

A második legnagyobb súlyt képviselő járműgyártás beruházási volumene ugyanakkor rendkívül dinamikusán nőtt, amihez több hazai járműipari, illetve beszállítói gyár – részben kapacitásbővítő – fejlesztése is hozzájárult. Növekedés jellemezte továbbá a gumi-, műanyag- és építőanyagipar, az elektronikai ipar, valamint a gép, gépi berendezés gyártása alágak fejlesztéseit is, ezzel szemben több más alágban különböző mértékű mérséklődés volt tapasztalható.

A második legnagyobb beruházónak számító, a nemzetgazdaság fejlesztéseinek 18%-át megvalósító ingatlanügyletek beruházási teljesítménye jelentősen, 29 százalékkal esett vissza az előző év azonos időszakához képest. A volumenváltozást elsősorban a tárgyidőszaki lakásépítések és -felújítások csökkenése határozta meg.

A szállítás, raktározás beruházási volumene az előző negyedévinél némileg mérsékeltebben, 27 százalékkal csökkent, a kedvezőtlen teljesítmény mögött továbbra is elsősorban az állami infrastrukturális fejlesztések visszaesése állt.

A kereskedelem nemzetgazdasági ágban regisztrált 11 százalékos volumencsökkenés oka többek között az előző év azonos időszakát élénkítő, kiskereskedelembe tevékenykedő vállalkozások beruházási tevékenységének tárgyidőszaki mérséklődése volt.

A mezőgazdaság beruházási teljesítménye 21 százalékkal esett vissza, amiben szerepet játszott az is, hogy a gazdálkodók nagymértékben csökkentették az építési, kisebb mértékben az import gépekkel kapcsolatos fejlesztési ráfordításaikat.

A közigazgatás nemzetgazdasági ág 9,3 százalékkal növelte a beruházások volumenét, a központi közigazgatási szervek bővülő fejlesztéseinek következtében.

Összefoglalva: a nemzetgazdasági beruházások 2023. harmadik negyedévi, 12,1 százalékos volumencsökkenését a feldolgozóipar, valamint a közigazgatás részben ellensúlyozta. Ugyanakkor az ingatlanügyletek, a szállítás, raktározás, a kereskedelem és a mezőgazdaság teljesítménycsökkenése egyaránt hozzájárult az alacsonyabb volumenhez.

A megelőző negyed évekről összességében elmondható, hogy a beruházások első félévi volumene 9,6 százalékkal maradt el az egy évvel korábbitól.

Forrás: www.hvg.hu

Ilyen van? Egyre olcsóbb ez az élelmiszer, de meddig örülhetünk neki?

2023. november 29.

Korábban a tejtermékek ára volt az, amelyik az energiaválság hatására a leggyorsabb ütemben drágult, ám mostanra érdekes jelenségek mutatkoznak meg a boltok polcain.

Mikor tavaly februárban kirobbant az orosz-ukrán háború, majd jött vele együtt az energiaválság, a tejtermékek árai voltak azok, amelyek elsőként reagáltak a bizonytalan helyzetre, azaz brutális emelkedésbe kezdtek. Ennek köszönhetően a sajtok, feldolgozott tejtermékek ára az irreális, megfizethetetlen kategóriába kerültek lassan. Nem hiába, hogy a sokak által kedvelt trappista is olyan áron volt kapható, amennyiért nem sokkal korábban még az extra minőségű hasonló termékeket lehetett beszerezni.

A trappista drágulását mi sem mutatja jobban, hogy a sajtermék éves fogyasztói átlagára 1760 forint volt kilogrammonként, addig ez 2022-re felment egészen 3300-ig. Fontos megjegyezni, hogy ez csak az átlagár, volt, amikor jóval többbe is került.

De nemcsak a trappista volt az, ami brutálisan drágult, így járt a sima dobozos tej, a tejföl és a vaj is. Aztán idén kora tavasztól kezdődően indult meg az árak mérséklődése, miután a két nagy német diszkont élelmiszerbolt a saját márkás termékeiknek kezdte csökkenteni az árát, hogy a vevők hozzájuk térjenek be.

Miért ennyire kiszámíthatatlan?

Giczi Gergely, az Agrármarketing Centrum ügyvezető-helyettese arra a kérdésünkre, hogy mik a tejtermékek piaci árának elsődleges mozgatói, lapunknak elmondta, hogy a legfontosabb tény, hogy az európai, illetve globális piaci folyamatok nagyban befolyásolják a hazaiakat, egy európai tejhiány (vagy tejtöbblet) alapvetően meg tudja változtatni a magyarországi piaci viszonyokat.

Ezen felül meg kell említeni a takarmányárakat, és mivel a tejipar alapvetően hűt és fűt - pasztöröz vagy porít -, az energiaárak is rendkívül meghatározóak” – jegyezte meg.

Giczi Gergely szerint a munkaerő, a csomagolóanyag sem elhanyagolandó tétel, mindezeket pedig jelentősen tudja befolyásolni az árfolyam alakulása is. A Tej Terméktanács véleménye szerint egyelőre további árcsökkenés nem várható a piacon. Ezt az adatot az Agrármarketing Centrum ügyvezető-helyettese azzal indokolta, hogy jövőre emelkedik az útdíj, az üzemanyagokat terhelő jövedéki adó, valamint a tejfeldolgozók önköltségét jelentősen megemelő EPR-díjak mind-mind olyan tényezők, amelyek az önköltségi ár növekedéséhez fognak vezetni.

A minimálbér emelkedése várhatóan egy minden dolgozót érintő általános béremelést fog indukálni” – közölte Giczi Gergely, aki lapunknak elárulta, iparági információk szerint a víz és a szennyvíz díjak is emelkednek 2024-től, vagyis a fentiek mind arra mutatnak, hogy inkább árat emelnek a kereskedők jövőre.

A Tej Terméktanács adatai szerint a tejfeldolgozók belföldi tej és tejtermék értékesítése mindeközben folyamatosan esik vissza, az import pedig növekszik. A szakmai szövetség álláspontja szerint a fenti költségnövekedést a tejfeldolgozók képtelenek lesznek kigazdálkodni, azt hatékonyságnöveléssel sem lehet majd kompenzálni – főleg, ha közben az eladási volumenek csökkennek, ami maga is rontja a hatékonyságot –, így várhatóan csak áremelések bejelentésével tudják majd tevékenységüket folytatni.

Végül a tejipari beruházások is lelassulhatnak, ami pedig középtávon igen rossz hír a hazai gazdaságnak.

Ezért drágultak brutálisan a tejtermékek

A Tej Terméktanács lapunk megkeresésére közölte, hogy a hazai tejágazat számára a legnagyobb gondot a kiszámíthatatlanság jelenti. Állításuk szerint a tejtermelőktől a kiskerekedőig senkit sem kerültek el a nehézségek, hiszen az elmúlt időszakban számos kihívással kellett szembenézni. Példaként említették a történelmi aszályt a tavalyi évben, az ellátási láncok szétesését, az infláció okozta fogyasztás-visszaesést, vagy az energia, csomagoló- és alapanyag áremelkedést.

„A hazai tejtermelés az uniós termelés 1-1,5%-át adja. Mivel a megtermelt nyerstej mintegy 12-15%-át exportáljuk, miközben sajt, vaj és joghurt tekintetében jelentős az importunk, rendkívül kitettek vagyunk az európai, illetve globális piacnak” –írta lapunknak küldött válaszában a Tej Terméktanács.

Az elmúlt hónapokban tapasztalt árcsökkenést azzal indokolták, hogy javult a takarmányok elérhetősége, az európai piacon egy jelentősebb tejfelesleg alakult ki, ami kínálati piaci viszonyokat teremtett.

Kissé csökkentek az energiaárak is, bár a 2022. előtti „normál” árak várhatóan nem állnak már vissza” – tették hozzá.

Forrás: www.mandiner.hu

Át kell értékelní a termelési és értékesítési folyamatokat

2023. november 29.

Jövőre is velünk lesznek az orosz-ukrán háború hatásai, ami miatt alkalmazkodásra, a termelési és értékesítési folyamatok átértékelésére, minőségi előrelépésre van szükség, ezekben kíván segítséget nyújtani az agrárkormányzat - mondta az agrárminiszter szerdán Siófokon.

Nagy István a Portfolio Agrárszektor Konferencián beszélt arról is, hogy elkészült az agrár- és vidékfejlesztési támogatásokról szóló jövő évi pályázati menetrend, amelynek kifejezett célja a tervezhetőség és a kiszámíthatóság elősegítése lesz. Az első pályázatok meghirdetése 2024 elejétől várható erdőgazdálkodás témakörben, majd fokozatosan nyílnak meg az újabb pályázatok 64 jogcímen. 2026-tól újra meghirdetik valamennyi pályázatot a korábbi formában - hangsúlyozta. Tehát két ütemben pályázhat mindenki ebben a ciklusban, ez egyebek közt az önerők optimalizálására is lehetőséget nyújt - magyarázta.

Az idei menetrendről kifejtette, hogy tavasszal várható a mezőgazdasági és élelmiszeripari beruházásokat érintő első pályázati csomag, ami érinti a takarmányipar, a kertészet és az állattartás beruházásait is. Tavasszal tervezik elindítani a földhasználati-váltást segítő támogatásokat, amelyekhez később többéves fenntartási támogatás igénylése is lehetővé válik - tette hozzá. Nyárra készülhet el a generációváltást segítő felhívás, majd ősszel várhatók a vidékfejlesztési pályázatok, valamint egy újabb pályázati csomag meghirdetése, amely a precíziós gazdálkodást vagy éppen a terménytisztítás-száritás technológiai megújulását segítik - mondta. A miniszter az elmúlt évek legfontosabb szakmai folyamatának nevezte, hogy 2021-ben elindult az ország legnagyobb mezőgazdasági és élelmiszeripari fejlesztési programja. A megháromszorozódott vidékfejlesztési forrásokra ez év végén zárultak le a pályázati felhívások, amelynek keretein belül idén 340 milliárd forintot fizettek ki beruházásokra - emelte ki. Soha

ekkora forráskihelyezés nem történt vidékfejlesztési célokra, mint 2021-2023 között, amiben az idei év abszolút rekordnak minősül - mutatott rá.

Hozzátette, hogy hatékonyságnövelésre, valamint hozzáadott érték teremtésre nyújtottak vidékfejlesztési támogatásokat, tavaly összesen 404 milliárd, idén 610 milliárd forintot fizettek ki. Az idei év eredményei között említette, hogy zökkenőmentesen indult be az új agrártámogatási rendszer. Emlékeztetett arra, hogy a 2022-es évet sújtó, soha nem látott mértékű aszály után idén elegendő csapadék hullott, ami rendkívül fontos a jövő évi termés szempontjából is. Ebben az évben Ukrajna Európába irányuló exportja okozott nehéz gabonapiaci helyzetet, ezért tartja fenn a magyar kormány az importkorlátozást, és tovább küzd egy uniós szintű belső piaci védelemért - mondta. "Hiába védjük mi a hazai piacot, ha mi is az unió piacán szeretnénk értékesíteni a mezőgazdasági termékeinket" - jegyezte meg.

Nagy István a jövőről szólva kitért arra is, hogy hagyományos növénytermesztésben a hatékonyságjavítás, közös inputanyag beszerzés, a rosszabb adottságú területeken pedig az alacsonyabb költséggel járó, kevésbé intenzív termesztés technológiák alkalmazása lehet indokolt. A főbb szántóföldi kultúrnövények esetében megoldást nyújthat a piacon keresettebb speciális fajták, magas fehérje- vagy rost tartalmú gabonák termesztése. "Át kell gondolni, hogyan lehet a termelésbe vonni a fő kultúrnövényeken kívül más szántóföldi kultúrákat is, legyen az szója, cirok, a pillangós virágúak vagy éppen a szántóföldi növénytermesztés" - fogalmazott. A piaci nehézségek miatt szükségessé váló alkalmazkodás lehetőségei között említette az ökológiai gazdálkodásra való áttérést, amelyhez jövőre támogatást lehet szerezni. "A burgonya és hagymatermesztésre fókuszálva 2030-ra önellátóvá kell válnunk. Ehhez minden, de minden segítséget meg fogunk adni" - hangsúlyozta.

Forrás: www.kormany.hu

Látni sem akarják a francia termelők az ukrán cukrot az EU-ban

2023. november 29.

Korábban a gabona és a tejtermékek behozatalát is bírálta több ország.

Még egy ukrán agrártermék-csoport felkerült az "utáljuk ki az EU-ból" listára: a cukor és más édesipari termékeké. A Bloomberg hírügynökség francia termelőket idéz, akik azt követelik az Európai Bizottságtól, hogy az ukrán importot re-exportálják az unión kívülre.

Mintegy 700-800 ezer tonna cukorról van szó a mostani 2023-2024-es szezonban, ez kétszerese a tavalyi szezonban leszállítottnak és jelentősen meghaladja az ötéves átlagot - írta a hírügynökség, amelyet az UNN ukrán hírszolgálat idézett. Ukrajna korábban úgy nyilatkozott, hogy 650 ezer tonnában maximálja exportját.

A cukortermelők fellépése elég határozott, akárcsak pár hónapja a gabonaiparban érintett gazdáké volt Európa szerte, de főleg Közép-Európában és a Balkánon. A gabona esetében sikerült elérni, hogy szinte csak tranzitnak használja Ukrajna az uniós államokat és ne adjon el semmit Nyugat-Európában.

A cukor és az édességek kiugró drágulásában az időjárás, a környezetvédelem, a boltok költsége is nagy szerepet játszik, évekig luxus maradhat az édesség.

A globális hiány és a rossz időjárás miatt az egekbe szökött az édesítőszer ára Európában. Ezt az sem nagyon befolyásolja, ha tényleg csökken az ukrán behozatal. Egy tonna cukorért most kicsit több mint 800 eurót kell fizetni, ez az utóbbi tíz év legmagasabb ára.

Ukrajna egyes tejtermékek esetén is növelni szeretné exportját az unióba, mert a teljes tejtermék-kiviteléből csak egyetlen százalékkal részesedik ez a potenciálisan nagy piac. Ám itt nyilvánvalóan hasonlóan heves ellenállásba fog ütközni, különösen az ebben az ágazatban erős dán, francia, holland és ír termelők részéről.

Forrás: www.privatbankar.hu

Nesze neked magyar tejipar: jövőre sem lélegezhet fel az ágazat

2023. november 29.

Féltünk a 2023-as évtől, féltünk alapanyagot szerzeni. Tavaly 7%-kal kevesebb alapanyagra szerződünk le erre az évre, mert nem akartunk fulladni a tejben. Amit viszont nem tudtunk kezelni, az a volumen-csökkenést, exportban és belföldön is veszítettünk piacot - hangzott el a Porfolio Agrárszektor 2023 Konferencián megrendezésre kerülő kerekasztal-beszélgetésen, Siófokon. Különösen kiszámíthatatlanná vált az utóbbi időszakban az állattenyésztés helyzete, és ez valamennyi meghatározó ágazatot kedvezőtlenül érintett. A költségek és a felvásárlási árak gyorsan és hektikusan változtak, és ez a jövedelmezőségi viszonyokat is alapvetően befolyásolta. Az idén a sertés- és a baromfiszektor valamivel jobb pozícióba került, a tejtermelők viszont kifejezetten nehéz gazdálkodási körülményeket élnek át.

Balázs Ildikó, az Auchan Magyarország Kft. vállalati kapcsolatok igazgatója, a Tej Terméktanács társelnöke, mint fogalmazott a fogyasztóknál a tejtermékek esetében az ár az elsődleges szempont. A jelenlegi inflációs helyzet miatt jelentősen, már több mint 40%-kal nőtt a saját márkás termékek iránti kereslet a fogyasztók körében.

Érdemes megemlíteni, a fogyasztóknak ízlenek a növényi alapú termékek, amik alternatívát nyújtanak az állati termékek esetében. Ez a szektor nagyon erős. Már az ár sem határozza meg, hogy ezeket a termékeket válasszák.

Mezőszentgyörgyi Dávid, a Juh és Kecse Ágazati Szakmaközi Szervezet ügyvezető igazgatója, a MATE intézetigazgatója a kerekasztal-beszélgetés során elmondta, hogy Európa kecsketejéből, kecske-és juhhúsból nem önellátó. Az uniós fogyasztásnak nagyjából 20%-a importból származik. Ha olyan piacot szeretnénk, aminek biztosan van felvevő piaca, akkor Új-Zélanddal és Ausztráliával is versenyezni kell.

Tavaly nagyot drágultak a tejtermékek, ami idén túlkínálathoz vezetett. A magas árak miatt a tejtermékek fogyasztása komoly csökkenésnek indul. Van, ahol 5%, a desszerteknél pedig 20%-kal csökkent a volumen. A fluktuációt jól tudtuk kezelni. Féltünk a 2023-as évtől, féltünk alapanyagot szerzeni. Tavaly 7%-kal kevesebb alapanyagra szerződünk le erre az évre, mert nem akartunk fulladni a tejben. Amit viszont nem tudtunk kezelni, az a volumen-csökkenést, exportban és belföldön is veszítettünk piacot - fogalmazott Gerbrant Redmer de Boer, a Sole-Mizo Zrt. igazgatósági tagja.

Hozzátette, laktózmentes termékekkel előre tudtak lépni, valamint a cukormentes termékekben is, emellett a fenntarthatóságot, állategészségügyet és a GMO-kérdést is nagyon komolyan veszik. A cég viszont nem csökkentette a marketingköltségvetést. Azt azonban nem lehet kizárni, hogy jövőre lesznek áremelések.

Harcz Zoltán, a Tej Terméktanács igazgatósági tagja kifejtette, hogy nagyon intenzív 12 éven vannak túl. Az idei év pedig nagyon rosszul néz ki. A tejfelvásárlás jelenleg 4,2%-ot esik a tavalyi év azonos időszakához képest. Kedvezőtlen tendenciák voltak megfigyelhetőek,

ráadásul az import sajtok - főleg lengyel és német - dömpingszerűen jöttek be. Ha csökken az infláció-csökkenés Európa-szerte, akkor lehet javulás, enyhülhet a túlkínálat.

Sukola András, az Extra Tej Kft. cégvezetője elmondta, hogy az első félév pozitívumaiból élnek jelenleg, így tudnak túlélni. Rengeteget változtak a tejárak, sokszor maradtak „mínuszban” az értékesítés során.

Az elmúlt időkben tapasztalható nehézségek óriási pofont adtak a tejtermelőknek is.

Balázs Ildikó, mint fogalmazott 2024 nehéz év lesz. A kereslet növelését nem nagyon várják, de az árverseny nagyon fontos lesz. Emellett a fejlesztések területén is nagyon össze kell dolgozni. Harcz Zoltán a növényi italokkal kapcsolatban fontos dologra hívta fel a figyelmet:

A korrekt tájékoztatás elengedhetetlen. A marketingesek képzelete végtelen, ami a fantázianeveket illeti. Nagyon el kellene különíteni ezeket a termékeket a boltokban, hogy mindenki azt vehesse, amit szeretne, és „ne nyúlhasson félre.”

Forrás: www.agrarszektor.hu

Élelmiszerboltokat minősített a Szupermenta

2023. november 30.

A Szupermenta programban ezúttal kereskedelmi egységek fagyasztottélelmiszer-részlegeit ellenőrizték a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakemberei. Országsszerte 30 boltban jártak az ellenőrök. Akadt olyan hely, ahol a fagyasztókamra hőmérséklete nem bizonyult megfelelőnek, és az ott tárolt termékek maghőmérséklete is magasabb volt az előírtnál. A hűtési lánc megszakadása miatt az üzletet pénzbírsággal szankcionálták, valamint a hatósági felügyelők megtiltották az érintett élelmiszerek forgalmazását.

A Nébih szakemberei összesen 30 egységet ellenőriztek Budapesten, valamint az ország keleti és nyugati felében. A hatósági felügyelők vizsgálták, hogy a fagyasztóberendezések, a bennük elhelyezett termékek, a dokumentáció, valamint a mérőeszközök megfelelnek-e az előírásoknak. Probléma merült fel többek között a berendezések digitális kijelzőjével, a mérőeszközökkel, a fagyasztók jegesedésével és a kiszóródott termékekkel. A hatósági felügyelők felszólítására az érintettek kijavították a hibákat.

A vizsgálatban résztvevő boltok eladótérben lévő fagyasztók mellett a raktári berendezéseket is ellenőrizték. Egy kereskedelmi egység fagyasztókamrájában a mért hőmérséklet nem felelt meg az élelmiszereken feltüntetett hűtési tartománynak. A fagyasztott áruk tárolási hőmérsékletének ellenőrzése céljából az ellenőrök megmérték két termék maghőmérsékletét, melyek magasabbak voltak az előírtnál. Az ellenőrök a hűtési lánc megszakadása miatt a fagyasztókamrában tárolt valamennyi élelmiszer forgalmazását megtiltották. Az érintett üzlettel szemben élelmiszerlánc-felügyeleti bírságot szabtak ki 30.000 forint értékben, és előírták a termékek megsemmisítését.

A helyszíni ellenőrzés során az eladótérben található bevásárlókosarakról és -kocsikról, a pénztárakról, a hűtőberendezésekről, valamint a raktárban lévő fagyasztók belső felületéről vett törletmintákat megvizsgálták a Nébih laboratóriumában. Az eredmények megnyugtatóak, ugyanis a minták egyikében sem volt jelen kórokozó mikroorganizmus.

Néhány esetben nem kórokozó baktériumok jelenlétét igazolta a laboratórium, azonban a vizsgált felületek szennyezettsége nem volt kiugróan magas, különösen annak tükrében, hogy az ellenőrzött egységekben sok vásárló fordul meg.

Az üzleteket klasszikus vásárlói szempontok alapján is felmérték a Szupermenta „nyomozói/ügynökei”. Megnézték a boltok tisztaságát és rendezettségét, szintén kiemelt figyelmet fordítva a fagyasztottélelmiszer-részlegre. Az összesített értékelés a hatósági

ellenőrzés, a laboratóriumi vizsgálatok és a vásárlói felmérés eredményei alapján alakult ki. Az ellenőrzött 30 bolt közül 10 vidéki üzlet érdemelte ki a kiválóan megfelelt minősítést:

1. METRO Kereskedelmi Kft. 9700 Szombathely, 11-es Huszár út 210.
2. Hansa-Kontakt Kft. CBA Prima NOVA 6726 Szeged, Szőregi út 80.
3. SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. 4400 Nyíregyháza, László u. 8.
4. SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. 8800 Nagykanizsa, Táborhely u. 4.
5. ALDI Magyarország Élelmiszer Bt. 2800 Tatabánya, Szent Borbála út 35.
6. Auchan Magyarország Kft. 5000 Szolnok, Felső szandai rét 1.
7. Coop Szeged Zrt. Coop Szuper Áruház 6720 Szeged, Jókai u. 1.
8. LIDL Magyarország Bt. 8900 Zalaegerszeg, Átkötő u. 3.
9. Co-op Star Zrt. Coop Szupermarket 8000 Székesfehérvár, Király sor 55.
10. Reál-Élelkesker Kft. Lencsési ABC 5600 Békéscsaba, Lencsési út 20.

További információk, érdekességek és a részletes eredmények elérhetőek a [Nébih Szupermenta termékteszt oldalán](https://www.portal.nebih.gov.hu).

Forrás: www.portal.nebih.gov.hu

Tiltás a Sparnál: a boltlánc hallgatott a vásárlókra és leszámolt a sokat támadott édesítőszerrel Ausztriában

2023. december 1.

Az ausztriai Spar "kivette" saját márkás tejtermékeiből az aszpartám édesítőszert.

A Spar Austria bejelentette, hogy megtiltotta beszállítóinak az aszpartám mesterséges édesítőszer használatát az áruházlánc saját márkás tejtermékeiben. Valójában a boltlánc ezzel már csak az utolsó kis lépést tette meg most, mivel az elmúlt években a tejből és a tejtermékek 99 százalékából már száműzték ezt az összetevőt az ESM Magazin kiskereskedelmi szakportál szerint.

Az Európai Unió élelmiszer-biztonsági szervezete, az (EFSA) az aszpartámnak tulajdonított káros hatásokról terjedő véleményekre reagálva felülvizsgálta a terméket. Ennek eredményeként cáfolta, hogy az aszpartám bármilyen mennyiségbe ártana az embereknek. A kutatók arra a következtetésre jutottak, hogy ez az élelmiszer-összetevő napi 40 milligramm/testtömeg-kilogrammig káros mellékhatás nélkül fogyasztható.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vizsgálata a rákbetegséggel összefüggésben a közepes kategóriába sorolta az aszpartámot. Ez azt jelenti, hogy nem rákkeltő, hanem csak lehetséges, hogy van ilyen hatása. Ezért az előbbi megállapítással összhangban a bevitelének mennyiségét kell korlátozni. Például az ezt tartalmazó cukormentes üdítőkből egy 60-70 kilogramm súlyú embernek nem szabad napi három liternél többet fogyasztania.

A vevők nem kérnek belőle

A Spart azonban a tudományos vizsgálatoknál jobban érdekli a vásárlói véleménye. Egy 2023-ban végzett felmérésből kiderült, hogy az osztrák fogyasztók 80 százaléka aggasztónak tartja a WHO jelentését az aszpartám rákkeltő hatásával kapcsolatban.

A boltlánc közölte, arra számítanak, hogy a vásárlók a következő időszakban tudatosan kerülni fogják a cukor és az édesítőszeres túlzott fogyasztását. A cég saját felmérése szerint az emberek több mint 40 százaléka figyelembe veszi egy termék vásárlásánál, hogy annak mekkora a cukortartalma.

Ez jóval nagyobb arány, mint a zsír- és a kalóriatartalmat figyelők súlya. Az előbbi kevesebb mint 30, az utóbbit közel 25 százalékuk figyeli. A vásárlók 56 százaléka időnként inkább mesterséges édesítőszeret tartalmazó terméket vásárol a cukortartalmú helyett, de kétharmaduk rossz véleménnyel van ezekről. Az emberek 54 százaléka azt gondolja, hogy az ilyen

ételösszetevők káros hatással vannak az egészségére, szemben a cukorral vagy az azt helyettesítő természetes édesítőkkal.

A vásárlók azért veszik meg a mesterséges édesítőszeret tartalmazó termékeket, mert ezek részei kedvenc a termékeiknek, csökkentik a kalóriabevitelt, segítik a fogyókúrát vagy kevésbé édesek, mint a cukros termékek. Az első szempontot említette a megkérdezettek fele, a másodikat több mint egyharmada, a harmadikat 15, a negyediket 12 százalékuk.

Forrás: www.privatbankar.hu

Melyek a leginkább gabona- és tejtermelő régiók az EU-ban?

2023. december 2.

Felkapcsoljuk a villanyt az uniós éléskamrában

„Nem tudjuk, mekkora népességről beszélünk, mert Ukrajnából folyamatosan menekülnek az emberek, és azt sem tudjuk, hogy az ukrán mezőgazdaság beemelése a szabad piacra jó lesz-e a már bent lévő országok gazdáinak vagy sem...” - mondta egyebek között Orbán Viktor miniszterelnök az ukrán európai uniós tagság ügyében, hozzátéve: a magyar gazdák szerint százezrével mennének tőkre, ha az ukrán mezőgazdaság az európai rendszer része lenne. A gazdálkodók nyilván védik az érdekeiket, de amikor Ukrajna uniós csatlakozása felmerül, valóban nem feledkezhetünk meg arról, hogy a szomszédos ország hatalmas földterületeiről jelentős mennyiségű gabonát takarítanak be, amelynek egy közös piaci rendszerbe kerülése alapvetően alakítaná át az uniós gabonapiacot. A gabonafélék és a tej ugyanakkor kulcsfontosságú mezőgazdasági termékek az Európai Unióban. Az EU teljes gabonatermelésének értéke 2021-ben 64,4 milliárd eurót tett ki, a tejé pedig 58,0 milliárd eurót, a két termékféle a teljes mezőgazdasági termelés értékének 30 százalékát tette ki. De vajon melyek a hangsúlyos gabona- és tejtermelő régiók az EU-ban? Az alábbi cikk a vonatkozó információknak csak a töredékét mutathatja be, ezt is annak köszönhetően, hogy a mezőgazdasági gazdasági számlák regionális adatai - amelyeket 2021-re vonatkozóan gyűjtöttek először jogalap alapján - hozzáférhetővé váltak. Az Eurostat számaiból egyértelműen kiderül, hogy Ukrajna EU-taggá válása nemcsak a közép-kelet-európai gazdálkodóknak nem esne jól, hiszen a közös piacon történő érdekeltségek növekedése miatt a nyugat-európai (például a spanyol és francia) farmerek is megéreznék a keleti nyitás következményeit, mégpedig nem pozitív értelemben.

Castilla y León a gabonatermelők élén

A statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS 2) 2. szintjére tíz olyan régiót soroltak be, amelyek 2021-ben több mint 1 milliárd euró értékű gabonafélét termeltek. Ezek között a gabonaféléket 2021-ben legnagyobb, 2,3 milliárd euró értékben termelő uniós régió a spanyolországi Castilla y León volt, amelyet szorosan, 2,2 milliárd euró értékkel követett a franciaországi Centre-Val de Loire régió. A többi nyolc régió közül, amelyek 2021-ben több mint 1 milliárd euró értékű gabonát termeltek, további négy szintén Franciaországban (Champagne-Ardenne, Pays-de-la-Loire, Picardie és Poitou-Charentes), kettő pedig Romániában (Sud-Est) található. Egy régió, Sud-Munténia, pedig Litvániában (Vidurio ir vakaru Lietuvos regionas), és egy másik régió Spanyolországban (Aragón).

Egyes régiókban a gazdálkodás különösen a gabonatermesztésre irányult, még ha nem is ezek voltak a legnagyobb gabonatermelő régiók. Négy olyan régió akadt, ahol a gabonatermesztés értéke a teljes mezőgazdasági termelés értékének legalább 40 százaléka volt. Közülük három Bulgáriában volt - Severozapaden (53,7 százalék), Severen Tsentralen (47,6 százalék) és Severoiztochen (44,5 százalék), míg egy Franciaországban - Île de France (42,8 százalék). További tizenhét uniós régió volt, ahol a gabonafélék értékének aránya a teljes mezőgazdasági termelésben 30-40 százalék között mozgott. Általánosságban elmondható, hogy ezeknek a

régióknak a többsége az EU keleti oldalán csoportosult, Bulgáriától (egy régió) Románián (két régió), Magyarországtól (négy régió), Szlovákiáig (két régió), Csehországig (három régió) és Litvániáig (egy régió). Ugyanakkor Franciaországban (további két régió), Spanyolországban (egy régió) és Dániában (egy régió) is voltak olyan régiók, amelyek viszonylagosan a gabonatermesztésre koncentráltak.

A tejtermelésben Dél-Írország az első

Az EU más régióiban a gazdálkodás inkább a tejtermelésre irányult. A legtöbb, 2,4 milliárd euró értékű tejet 2021-ben Dél-Írországban termelték, ezt követte a francia Bretagne 2,0 milliárd euróval, majd az olaszországi Lombardia, 1,8 milliárd euróval. További öt régióban termeltek tejet legalább 1 milliárd euró értékben: Pays-de-la-Loire és Basse-Normandie Franciaországban, Weser-Ems és Schleswig-Holstein Németországban, valamint a spanyolországi Galiciában.

Más régiókban is a tejtermelés volt a fő gazdálkodási forma, illetve nyolc régióban volt, ahol a tejtermelés értékének aránya legalább 40 százalékra jött ki a teljes mezőgazdasági termelés értékéből 2021-ben. Ezek a hollandiai Friesland (47,3 százalék), a portugáliai Região Autónoma dos Açores (46,0 százalék), Franche-Comté Franciaországban (45,6 százalék), a már említett Déli régió Írországban (43,5 százalék), Salzburg és Vorarlberg Ausztriában (egyenként 43,5 százalék), Pohjois- ja Itä-Suomi Finnországban (42,7 százalék) és Cantabria Spanyolországban (41,3 százalék). További tizennégy régióban a tejtermelés értékének aránya a teljes mezőgazdasági termelés értékéhez viszonyítva 30-40 százalék között mozgott. Németországban hat, Hollandiában három, Svédországban kettő ilyen régió volt, míg egy-egy akadt Ausztriában, Spanyolországban és Franciaországban.

Forrás: www.magyarhirlap.hu

Széleskörű ESG beruházási programot valósít meg a Nádudvari

2023. december 3.

Átfogó környezettudatos fejlesztési programot valósít meg az idén a Nádudvari Élelmiszer Kft., amelynek eredményeként körülbelül 300 család igényét fedező energiamennyiséget sikerül megspórolni. A fenntartható gazdálkodás jegyében további lépéseket is tesz a cég, így az ősszel meghirdetett „*Kerülj egy joghurttal közelebb a természethez!*” kampány, melynek eredményeként közel egy hektárnyi, azaz 5000, itthon őshonos fekete-nyárfa csemete ültetését támogatja a társaság, idén a „*Magyarország Legszebb Erdejének*” választott Debreceni Nagyerdőben. Az eseményre november végén került sor.

Decemberben fejeződik be a Nádudvari Élelmiszer Kft.-nél az a 650 millió forintos zöldfejlesztési program, amely a vállalat elkötelezettségét mutatja a környezetbarát működés iránt. A projekteket saját, illetve állami forrásokból, valamint az OTP Bank által nyújtott zöld hitelből finanszírozták.

„A vállalatcsoport számára prioritás a minél zöldebb működés. Élelmiszeripari vállalatként nem is gondolkodhatunk másként. Éppen ezért igyekszünk minden területen, így a termelésben vagy akár a csomagolások fejlesztése terén is érdemi eredményeket elérni. A vásárlói visszajelzések alapján azt látjuk, hogy a fogyasztók termékválasztásánál bizony már szempont, hogy olyan vállalattól válasszanak, akiről tudják, hogy vagy környezettudatos termelést és működést építettek fel, vagy ezen a téren komoly előrelépéseket tesznek” – hangsúlyozta Nagy Ádám, a Nádudvari ügyvezető igazgatója.

A széleskörű beruházás meghatározó eleme a napelemrendszer bővítése, illetve új rendszerek telepítése a tej- és a húszüzemnél egyaránt. Ennek köszönhetően a korábbi üzemenkénti 50 kW-os kapacitás 200-200 kW-ra nő. A projektsorozat további része a tejüzemben a jegesvizés technológiai hűtőrendszer rekonstrukciója új hűtőgép csoport aggregát telepítésével, a mirelit

üzemben az ammóniás hűtőrendszer cseréje korszerűbb megoldásra, továbbá a hűtőaggregátókból származó hulladékhő hasznosítása használati melegvíz előállítására. Közvetlenül ugyan nem ennek a projektsorozatnak a része, ám mégis ide sorolandó az egyes termékcsaládok csomagolásánál végrehajtott innováció is. Így az E-mentes termékcsaládoknál 50%-kal csökkent a műanyag felhasználása, ami évi 10 tonnával kevesebb műanyag felhasználását jelenti, valamint a most októberben bevezetett, 125 g-os gyümölcsjoghurtok első perctől már egy új típusú papír szélű pohárban kerültek a boltok polcaira. A vállalatnál jelenleg is folynak kísérletek a csomagolások műanyag tartalmának további csökkentésére.

300 családnál energiafogyasztást megspórolnak

Mindezek a lépések igen látványos előrelépést jelentenek a Nádudvari Élelmiszer Kft. környezetbarát működésében. Így ugyanis a társaság éves energiafogyasztása több mint 10%-kal mérséklődhet, amely hozzávetőlegesen 300 család éves energiafogyasztásának felel meg. Ezen felül a cég elkötelezett a környezet megóvása érdekében különböző lépéseket tenni, így például tervben van egy egész éves átfogó faültetési program 2024-re.

Ennek első eleme és egyben beharangozója volt az új gyümölcsjoghurtok elmúlt hetekben történt piaci bevezetéséhez kapcsolt, *„Kerülj egy joghurttal közelebb a természethez!”* kampány is. A Nádudvari Élelmiszer Kft. ugyanis vállalta, hogy minden, októberben értékesített 100 kilogramm joghurt után egy, Magyarországon őshonos fát ültet el a NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt.-vel együttműködve. A program jóval a várakozások fölötti eredményt hozott, hiszen közel 400 tonna terméket adtak el. Így a vállalat további kiegészítéseivel mintegy 5000, hazánkban őshonos fekete-nyárfa csemete ültetését finanszírozza a Nádudvari, mely 1 hektárnyi erdőrészt felújítását jelenti. A facsemeték november végén, az idén *„Magyarország Legszebb Erdeje”* díjjal kitüntetett Debreceni Nagyerdő városhoz közel eső részére kerülnek, amely a helyiek kedvelt sétáló és kiránduló helye.

120 kerékpár érkezik a dolgozók számára

Ugyancsak a környezeti terhelés csökkentése érdekében a közelmúltban arról is döntöttek a Nádudvarinál, hogy minden olyan dolgozó számára, aki vállalja, hogy kerékpárral érkezik munkába egy vadonatúj biciklit biztosítanak. Ennek érdekében már megrendeltek 120 kerékpárt, amit az akcióban résztvevők kapnak meg.

Rekordforgalom várható a Nádudvarinál az idén

A vállalat idei forgalma az előzetes tervek szerint alakul. Amennyiben az év vége is hozza a tervezett szinteket, akkor 2023-ban rekordforgalmat produkál a cég, így az árbevétel meghaladhatja majd a 20 milliárd forintot az elmúlt évi 16,7 milliárd után. Ha ezt vetítjük előre, akkor minden remény megvan arra, hogy az említett jövő évi, egész évet átölelő aktivitás minden idők egyik legnagyobb magyarországi, termékértékesítéshez kapcsolt erdőösítési, csemeteültetési programja lehessen. A támogatással különleges, természeti értékeket hordozó erdőterületeket szeretnének megcélózni.

A Nádudvari kimondott célja, hogy egyes exportpiacokon való jelenlétét is érdemben növelje. Ennek részeként jövőre a mirelit termékeinek egy részét Németországban is bevezeti. Ezzel szeretnék erősíteni a vállalat piaci súlyát és külpiacról befolyt árbevételét, amely 2022-ben megközelítette a 400 millió forintot.

Forrás: www.azuzlet.hu

Árcsökkenés után keresletnövekedésben reménykednek a tejtermelők

2023. december 5.

Az új évben várhatóan további költségemelkedések sújtják a tejágazatot, de arra, hogy ezeket érvényesítsék is az árakban, most nincs sok esély – hangzott el egy ágazati konferencián. A hazai felvásárlási ár eközben az uniós rangsor végén van.

Izgalmas időszakot él át a tejágazat és szakmaközi szervezete, a Tej Terméktanács is, amely az elmúlt fél évben új alapszabály alapján, új elnökséggel és három egyenrangú – a termelők, a feldolgozók és a kereskedők által adott – társelnök vezetésével működik – mondta az idén már tizenkettedik alkalommal megrendezett tejágazati konferencián Istvánfalvi Miklós, a terméktanács termelők által delegált társelnöke. Az új felállás még inkább rákényszeríti a termékpiac különböző szintjein működő szereplőket az egyeztetésekre – persze a versenytörvény adta kereteken belül – tette hozzá. Az elmúlt hónapokban megállt az árcsökkenés a nyerstejnél, és éppen most van a szerződéskötési időszak, amikor a piaci szereplők megpróbálják érvényesíteni érdekeiket.

Istvánfalvi beszélt arról is, hogy a feldolgozók a magyarországi nyers tej beltartalmára hivatkoznak akkor, amikor az uniós szinten alacsony felvásárlási árat indokolják. Szerinte a hazai termelőktől felvásárolt tej fehérje- és tejszírtartalma is előrébb van az uniós rangsorban, mint a felvásárlási ár. Az utóbbi ugyanis az EU-n belül a 21–23., míg a fehérjében a 16–20., tejszírsírsban pedig a 19–20. helyezett. A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy eltérően honorálják a beltartalmat, egy kiló tejszírra például 655–2100 forint a kilónkénti kifizetések mértéke, míg tejfehérjénél 1000 és 2400 forint közötti.

Több feldolgozott termék kellene

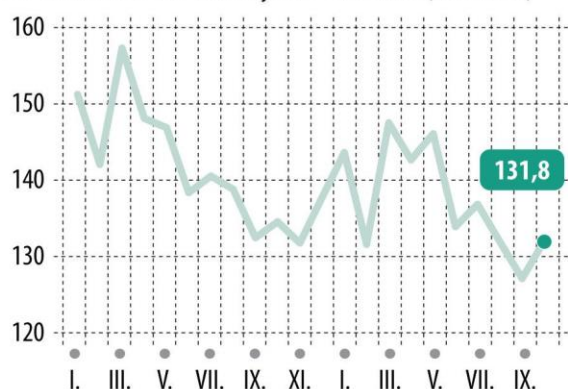
A tejpiacon problémát jelent a csökkenő kereslet, amit az infláció megugrása okoz, ez egyben európai trend is. A keresletből kínálativá vált uniós piac mostanában „kezd kisimulni”.

A Tej Terméktanács azt szorgalmazná, hogy az itthoni keresleten túl keletkező tej ne nyers tejként, hanem feldolgozott terméként hagyja el az országot, de sajnos az utóbbi időben a nyerstej-export növekedése volt a jellemző.

Közben az elmúlt két évben mintegy 4 százalékkal csökkent a tejtermelés, ami egy tízéves növekvő periódus után következett be. Istvánfalvi reményei szerint ez a trend az árak stabilizálódása, illetve a szereplők együttműködése eredményeként fordulhat.

A FELVÁSÁROLT TEHÉNTÉJ

MENNYISÉGE 2022. jan. ► 2023. okt. (ezer tonna)

Forrás: KSH, VG-grafika

Az elmúlt időszakban csökkent a tejtermelés

Az elmúlt tíz hónapban a nyers tej ára 30 százalékkal csökkent, ami a feldolgozók átadási árában is megjelent. A 2,8 százalékos tejnél, illetve az 1,5 százalékos UHT-tejnél hasonló mértékű, 28-29 százalékos volt az ár mérséklődése, míg például a tehéntúrónál és a tejfölnél

kisebb mértékű, 18-19 százalékos, a trappista sajtnál pedig nagyobb, 34 százalékos volt az átadási ár csökkenése. A polcárakban vegyes a kép, egyes láncoknál hasonló mértékű volt az árak csökkenése, a trappistánál pedig általában az átadási ár mérséklődésénél is nagyobb mértékű volt a fogyasztói ár lefaragása.

A tejtermelésben és -feldolgozásban is további költségemelkedések várhatók, amelyek például az útdíj növekedéséből, az EPR-ből vagy például a minimálbér-emelésből adódnak. Istvánfalvi szerint az utóbbi befolyásolja az összes többi bérkategória emelését is.

Ezeket a költségnövekedéseket kellene beépítenie az áraiba a tejágazatnak, de a magyar lakosság jelenlegi fizetőképességét tekintve erre nincs nagy esély – mondta Istvánfalvi.

A társelnök az ágazati problémák között említette az importot. A behozatal fél évkor a félkemény sajtoknál volt különösen nagy mértékű, azóta azonban csökkent a nyomás. Gondot okoz az iskolatejprogram költségeinek növekedése is, amit pedig a kislejtermelők nem tudnak érvényesíteni az árakban. Istvánfalvi szerint a kötelező akciózás piactorzító hatású, ezért le kellene állítani, a tejtermékek drágulását pedig további áfacskökkentésekkel lehetne tompítani.

Jövő héten ismét csörög a kassza

Idén október közepétől november végéig összesen 194 milliárd forint támogatási előleget fizettek ki 137 ezer ügyfélnek – mondta előadásában Vitárus Csaba, az Agrárminisztérium osztályvezetője. Ebből a legnagyobb tétel a 139,6 milliárd forintot kitevő, 135 ezer termelőnek juttatott alaptámogatás volt. Az előlegfizetésben a tejhasznú tehenek termeléshez kötött támogatása is érintett volt, ennek keretében 2,5 ezer termelő jutott 8,1 milliárd forinthez.

Az osztályvezető elmondta, hogy átmeneti nemzeti tejtámogatás címén szeptemberben – még a tavalyi jogalapjuk után – 3600 tejtermelő kapott összesen 9,1 milliárd forintot, és a december 11-i héten kifizetnek további 8,2 milliárdot 2200 termelőnek, az idei jogalapjuk után.

Forrás: www.vg.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.